

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strad Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani; și timbru de 60 bani

Teatru românesc.

În un număr de mai nainte (nr. 23) am vorbit în foaia noastră despre teatru românesc și despre »Societatea pentru întemeierea teatrului român». Atunci eșise în tipar darea de seamă despre lucrările și starea acestei societăți, în o carte. Tot în cartea aceasta se afla și o dare de seamă despre reprezentațiile, ce s'au dat prin țeară și din cari se vede, că teatrul e iubit și prețuit de țeranii noștri. Aceasta ne înveselește mult, de oare-ce ne arată, că poporul nostru este pe calea deșteptării, fiindcă numai un popor deștept e în stare a prețui arta teatrală.

Duminecă și zilele următoare s'a ținut la Abrud adunarea anuală a »Societății pentru crearea unui fond de teatru român». Această societate lucră mult pentru teatrul românesc și îndată-ce va avè un fond mai mare, va lucra și mai mult, întemeiând teatrul aievea umblător din loc în loc, ca tot poporul nostru să se împărtășească de lumina ce o va răspândi el.

De aceea e bine, ca să urmărim cu luare aminte lucrările acestei societăți, cum și cele-ce s'au petrecut acum mai nou în adunarea dela Abrud.

Adunarea și sărbările dela Abrud.

Duminecă și Luni vestitul oraș din Țeara-Moților, Abrudul, a fost loc de întâlnire al multor fruntași români, din apropiere și din depărtare și a fost loc de frumoase și înălțătoare sărbări românești. În zilele aceste s'a ținut adunarea societății pentru teatru

român. Adunarea și sărbările au isbit foarte bine. Public mult s'a adunat la Abrud din toate părțile locuite de Români; unii au sosit cu zile mai nainte, ear' vrednicul president *Iosif Vulcan* și alți oaspeți au sosit Sâmbătă, așteptați cu banderiu și arcuiri de triumf și primiți cu căldură.

Sâmbătă seara oaspeții, în număr de vre-o 300 s'au întrunit la »seara de cunoștință», petrecând vesel împreună, ear' a doua zi, Duminecă, s'a ținut prima ședință.

Sedința I.

După serviciul divin, la orele 10 și 30 min. o comisiune compusă din d-nii: protopopul *Popoviciu*, notarul public *Cirlea* și avocatul *Dr. Fodor*, invită pe dl președinte *Vulcan* să ocupe scaunul presidial.

Când președintele a intrat în biserică ovațiunile furtunoase erump din toate părțile.

La masa presidială ocupă loc pe lângă dl *Vulcan*, vicepreședintele *Onițiu*, secretarul *Vasile Goldiș* și disertantul *Dr. Branisce*.

La dreapta era masa jurnaliștilor. Presa română a fost reprezentată prin corespondenții speciali ai ziarelor: »*Tribuna*», »*Gazeta Transilvaniei*», »*Unirea*», »*Telegraful Român*» și »*România Jună*» și »*Foaia Poporului*».

Liniștindu-se sgomotul aclamațiilor, dl president *Vulcan* ține un prea frumos discurs de deschidere, care a fost des întrerupt de aclamările publicului.

La căldurosul cuvânt de deschidere dl *Dr. Laurențiu Pop*, în numele Românilor din Abrud și jur salută cu toată

dragostea pe membrii comitetului, distinși conducători, cari poartă la inimă interesele culturale ale neamului întreg.

După aceasta în numele »*Asociațiunii*» adv. *Dr. Vasile Preda* salută societatea-soră, ear' în numele »*Reuniunii femeilor române din Abrud*» și jur o salută secretarul *Al. Ciura*, v.-prot., răspunzând la ambii presidentul *Iosif Vulcan*. Se cetește apoi darea de seamă sau raportul comitetului despre lucrarea de peste an.

Raportul.

Urmează raportul secretarului. Societatea a ținut 9 ședințe. Dispune de trei cărți de aur, în cari se induc numele membrilor fondatori, ordinari și pe vieață. La numele membrilor fondatori se adaugă note biografice și fotografia, după-cum s'a făcut în anuarul anului trecut. Cât pentru averea societății, aflătoare în hârtii de valoare la băncile din România, se va ridica și se va depune la băncile din patrie, îndată ce situația economică de dincolo va fi mai favorabilă.

Se face amintire de membrii societății și se amintește cu regret trecerea din vieață a membrilor fondatori *Dr. Nichita*, *Petru cavaler de Ioanette* și a membrului pe vieață *Teodor Papp*.

»*Biblioteca teatrală*» editată sub direcția literară a v.-președintelui *Onițiu* numără deja 7 numeri.

Statistica teatrală, denotă dragostea, cu care poporul însuși urecă atât de adese-ori bina. Un motiv mai mult că teatrul român e o cerință a timpului, a poporului însuși.

Se alege o comisiune de 5 membri pentru propuneri și raportul comi-

FOITA.

Primiți sfatul bun.

Povestire de *Ioan Rochiș*, preot

Doamne! nană *Dochiță*, earăși plângi așa cu amar, ce ți-s'a întâmplat earăși, de ești așa de necăjită?

Hm! mare necăz mă apasă din nou, scumpa mea nepoată *Susană*, acuma încep a crede, că m'a uitat *D-zeu* cu totul, barem că nu a fost zi cât se nu mă fi rugat din adâncul inimii mele *Sfințeniei Sale*.

Nu supăra cu de acestea vorbe pe bunul *D-zeu*, dragă mătușă. Bunul *D-zeu* nu-și uită nici-când de cei-ce se întorc cătră dînsul în necazurile lor și din toată inima. Nu-ți lua nădejdea dela mila lui. Spune-mi numai, dragă mătușă, ce nenorocire te-a ajuns earăși? — numai doară-ți vom pute ajuta în ceva formă.

— D'apoi, dragă nepoată, știi tu bine, cât de beutor e bărbatul meu și nesocotit. Nu-ți destul atâta, că toată agoni-

seala lui și-o bea în cărcimă, de mine și de trei băieți ai lui nici grije n'are, cât eu abia-i țin cu lucrul mânilor mele, ca să-i mântuesc de foame, — ci ne bagă pe noi sormanii încă și în datorii pe neștiute. Astăzi, când bărbatul meu era la lucrul *Jidanului* — pentru gătul lui nesecat-nesățios, odată numai mi-se ivese în curte doi domni dela oraș. Unul zice, că-i executorul dela judecătoria, celalalt că-i adjunctul fișcarășului. Iți poți cugeta, scumpă nepoată, ce spaimă m'a cuprins când mi-a spus, că au venit la casa mea, ca să mă esecueze; atunci am fost să leșin, să cad jos de spaimă. Acuma ești în curat, dragă *Susană*, cu necazul meu, și pentru-ce mi curg lacrimile șiroaie?

— D'apoi, nană *Dochiță*, pentru-ce au venit domni aceia să te esecueze, când dumnia-ta nu ești datoare la nime nici cu un sfânt de crețar?

— Scumpă nepoată! În spaima mea și eu i-am întrebat, că pentru-ce au să mă esecueze? Și mi-au răspuns: »că bărbatului meu nu i-a fost destulă beutura — rachiul — care l-a beut pe banii câștigați pe agonișeala lui, ci a beut și

pe răvaș, ce apoi cărcimarul *Ițig* tot îndoit a apăsă pe răvaș. Datoria aceasta sue acuma la 53 florini 34 crețari, — și cărcimarul nevoind a-l mai aștepta și bărbatul neputând a plăti, l-a pîrit, și judecătoria l-a judecat să plătească. Pentru aceea au venit domni aceștia din oraș să l' esecueze, și mi-au și scris toate câte le am la casă, ba și de acelea lucruri mi-le-au cuprins — scris — ce am adus dela scumpa mea mamă — *D-zeu* să o ierte — când am fost mireasă. Mi-au scris și cele două vaci bălegoase, cari din milă scumpul meu tată mi-le-a cumpărat la țirgul din urmă a *Sângeorzului*. D'apoi cum se nu plâng, și se nu mă necăjesc, când ved căta nenorocire mă ajunge, și când ved că de-a tărâa voesc a mă scoate din toate, fără să știu ceva din tot lucrul și de datoria bărbatului — ducă-l unda.

— D'apoi ce e drept, nană mătușă, acesta e mare necăz, și zău nici nu știm cum te-om pute ajuta din strîmtoarea dumnitale; numai atâta zic, că aceasta e mare nedreptate — care bunul și milostivul *D-zeu* nu o poate mult timp să o rabde. — Dar, mătușă, uită-te, chiar vine încoace bunul nostru părinte

tetului se predă spre examinare acestei comisiuni în persoanele dlor Vasile *Podoabă*, Dr. *Pop*, Dr. *Aurel Novac*, Dr. *Emil Gerasim*, Dr. *Vasile Preda*.

Se cetește raportul cassarului *Petra-Petrescu* (absent) în înțelesul căruia societatea la sfârșitul anului trecut număra o avere de 254.209 coroane 36 bani, la cari adăogându-se plusul din anul trecut, societatea la venirea sa în Abrud dispune de o avere de 271.811 coroane 74 bani.

Se alege o comisiune de 5 membri, pentru examinarea raportului cassarului, în persoanele dlor: *Iuliu M. Montani*, *Mih. Andreica*, adv. *Petrovicu*, Dr. *Chirtop*, *Dim. Goia*.

Se alege o comisiune de 5 membri, cari în înțelesul §-lui 4 din statutele societății vor câștiga membri fondatori, ordinari și ajutători pentru societate, în persoanele dlor: *Romul Furdui*, *Petru Popovicu*, *Ariton M. Popa*, *Aurelian Danciu*, *Iosif Gomboș*.

Sfârșindu-se lucrările aceste se ceteșc telegramele sosite din toate părțile locuite de Români, apoi Dr. *Valeriu Brănișce* cetește o frumoasă disertație (vor-bire) despre arta dramatică (teatrală).

Cu aceste ședința I s'a încheiat.

Ședința II.

Luni s'a ținut a doua ședință. Înainte de începerea ei însă s'a slujit parastas în biserica gr.-cat. pentru odihna sufletelor răposaților membri ai societății, apoi s'a deschis la orele 11 ședința.

Comisiile alese în ședința I își fac darea de seamă. Astfel comisia pentru încasări de bani arată că a adunat, ca taxă de membri peste 4000 de coroane, ceea-ce face cinste deosebită dărniceii vrednicilor Moși și pornirii lor de jertfă pe altarul național-cultural.

Și ia apoi la cunoștință raportul cassarului, despre averea societății, precum și a comitetului, și în șirul discuțiilor comitetul promite a folosi o parte din încasări pentru scopuri culturale artistice.

Ca loc al adunării viitoare se hotărăște *Șimleul* din *Sălagiu*, unde societatea a fost invitată.

— D-zeu să ni-l țină la mulți ani! Da de chiar D-zeu ni-l trimite încoace.

Așa se tângue în satul *Ripeni* Câmpian *Samsoneasă*, în ușa uliței — pe care tot satul o ținea de o muiere de treabă — dar' necăjită — cu nepoată-sa de soră *Susana*, muierea lui *Bucur* *Vartolomea*, când preotul lor cel de toți cinstit chiar pe dinaintea lor vrea să treacă.

— »Laude-se *Isus Christos*, — zise deodată muierele cătră preot, care primindu-le salutarea creștinească le mulțumeste cu »*În veci Amin*«, și voește a-și continua drumul mai departe, dar' când vede pe *Dochița* aprinsă la obraz și ochii de plâns ca pumnu, se oprește și se întoarce cătră *Dochița*: Dar' ce-i cu ține, *Dochiță*, de earăși te vîd cu ochii plini de lacrimi?

— Zău marenăcăz măpaște, domnule părinte — i-a fost răspunsul, și a început a-i povesti toate necazurile căsii din nesocoteala bărbatului său, și cele întem-plate acuma cu dînsa. (Va urma).

Sfârșindu-se astfel toate lucrările, presidentul *Vulcan* încheie ședința cu o frumoasă și pătrunzătoare vorbire, mulțumind Moșilor și luându-și rămas bun dela munți, »cari ați dat naștere celui mai sfânt martir al neamului, cari ați fost cuib de însuflețire și naționalism«....

Astfel a decurs adunarea și frumoasele sêrbări, cari fac cinste Munte-nilor, ear' societatea de teatru a primit nou imbold și noue puteri pentru în-aintare.

Conferența interparlamentară, convocată anul acesta la Paris, își va începe ședințele Marți, 31 Iulie n. Ziarele maghiare ne spun, că grupul maghiar va fi reprezentat de data aceasta prin șeptezeci de deputați și membri ai casei magnașilor, cari și-au dat cuvântul că vor merge la Paris. Cale bună, și oamenii sê nu-și uite acasă pîntenii și — pipele, sculele cu cari pot sê facă mare ispravă la Paris.

Cursurile administrative. Ministrul de interne a trimis municipiilor interesate îndrumări, cu privire la înființarea cursurilor administrative, și la începerea lor. Sînt primiți ca ascultători tineri cari au absolvat șese clase gimnasiale, reale sau civile, ori apoi școale comerciale sau militare, dacă: după terminarea acestor studii au stat cel puțin un an în vre-o cancelarie notarială, ca adjuncți, scriitori sau practicanți; au purtare bună morală și posed limba statului în vorbire și scriere. Se mai cere și învoirea părinților sau al episcopului că didactul va fi plătit punctual și că vor fi achitate și celelalte spese. Cei-ce vreau să fie primiți în curs au sê-și înainteze petițiunile până la 5 Septembrie. Rugările intrate după acest termin nu vor fi luate în considerație.

Mână în mână.

Călăuziți de dragostea ce o avem pentru frații noștri neguțetori și meseriași, așternutu-ne-am pe lucru, pentru-ca sprigin prețios sê putem da celor-ce vedem că poartă pe inimă a neamului înaintare.

Bucuria noastră mare este, vîzînd că neguțetorii și meseriașii noștri ne înțeleg și grăbesc sê se înșirue ou încredere sub steagul muncii comune, muncii întovărite.

În urma articolului nostru publicat la loc de frunte în nrul trecut al »*Foii Poporului*«, mai mulți neguțetori și meseriași ne-au scris deja, rugându-ne sê le mijlocim prin cancelaria ce se va alcătui cumpărarea și vinderea favorabilă a felurilor mărfuri și produse.

Cei cari s'au pus sê formeze cancelaria de mijlocire — după cît știm s'au și pus în legătură cu mai mulți fabricanți și mari întreprinzetori — dela cari în curînd vor avê datele trebuincioase.

E rîndul neguțetorilor și al producătorilor (meseriașii și plugarii) noștri ca acum sê se pună în legătură cu noi, spunîndu-ne mai cu deamănuntul de ce fel de mărfuri lipsă au și pe lângă ce condiții cred că le pot procura.

Producătorii noștri apoi asemenea sê ne înștiințeze că ce fel de produse au de vînzare și pe lângă ce condiții ar fi învoiți sê le vîndă. Ca mai bine sê fim înțeleși, spunem înainte, că numita cancelarie — alcătuită odată, va

mijloci procurarea tuturor mărfurilor trebuincioase unui neguțetor mic sau mare; va mijloci apoi vinderea diferitelor produse ca: grâu, poame, ouă, galițe, unelte și alte.

Se înțelege însă că isbînda acestei întreprinderi în primul rînd atîrnă dela producătorii și neguțetorii noștri — căci doar' prin ei și pentru ei se face.

În interesul bine priceput rugăm dar' pe iubiții noștri producători și neguțetori sê se pună cu noi în legătură, sê ne scrie ce au de cumpărat și ce au de vîndut. Noi vom îngriji ca toate dorințele celor-ce ne scriu sê fie cum se cade împlinite din partea cancelariei ce se alcătuește.

La lucru dar'!

Silvestru Moldovan.

Vasile C. Osvadă.

Noul guvern român.

În România săptămîna aceasta fostii ministri conservatori au abzis și fusionînd (împreunîndu-se) partidul *junimist* cu *conservatorii*, s'a format un nou minister, alcătuit din conservatori și junimiști, în frunte cu *Petru P. Carp*.

Eată numele noilor ministri:

Petru P. Carp, prim-ministru și ministru de finanțe.

Titu Maiorescu, ministru de justiție.

Alexandru Marghiloman, min. afacerilor străine.

General *Iacob Lahovari*, min. de războiu.

Constantin Olănescu, min. de interne.

Ioan C. Grădișteanu, min. lucrărilor publice.

Constantin C. Arion, min. cultelor și instrucțiunii publice.

Nicolae Filipescu, min. agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor.

Dăm la fiecare din ei și datele mai însemnate din viață:

P. P. Carp.

Noul președinte al consiliului s'a născut la 1837, în Iași. A făcut studiile sale în Berlin și la universitatea din Bonna. Întors în țeară a luat parte la evenimentele cari au adus căderea principelui *Cuza*, apoi dela 1867 până la 1869 a redactat ziarul »*Teara*« dimpreună cu *N. Blaremburg* și *Ar. Pascal*.

Întemeietorul societății literare »*Junimea*« din Iași dimpreună cu *T. Maiorescu*, *I. Negruzzi*, *Th. Rosetti*, etc. a fondat cunoscuta revistă literară »*Convorbiri literare*«.

La 30 Aprilie 1870 a intrat ca ministru de externe în cabinetul *Costake Epureanu* până la 18 Decembrie același an. La 1876 intră în cabinetul *Lascar Catargiu* ca ministru al cultelor dela 30 Ianuarie 1876 până la 4 Aprilie același an.

A format mai tîrziu grupul politic *junimist* fondînd »*România Liberă*« devenită mai tîrziu »*Constituționalul*«. În ministerul pur *junimist* format la 1888 a luat portofoliul esternelor dela 23 Martie până la 29 Martie 1889. În noul guvern compus în 1891 de *L. Catargiu*, zis marele guvern, dl *P. Carp* a luat ministerul domeniilor la 18 Decembrie, pe care îl dețină până la 3 Octombrie 1895, când s'a retras cu întregul guvern.

T. Maiorescu.

Noul ministru de justiție s'a născut în Craiova, la Februarie 1839. A făcut studiile în *Theresianum* (Viena) și le-a terminat la Berlin și Paris.

Întors în țeară, a fost numit la 1862 procuror pe lângă trib. *Ilfov*, apoi în Decembrie același an profesor de filosofie la universitatea din Iași al cărei prim rector a fost ales.

Ales pentru prima-oară deputat în 1871 a intrat la 7 Aprilie 1874 ca ministru al școalelor în cabinetul Lascar Catargiu, stând până la Ianuarie 1876, ear' dela acea dată până la August 1876 a fost ministru al țării la Berlin.

A fost ales de colegiul I. din Iași ca deputat în Ianuarie 1878 în contra candidatului partidului liberal. La 1884 a fost transferat ca profesor de logică la facultatea de litere din București. În 1892 a fost ales rector al universității, ear' în 1895 senator reprezentant al colegiului universitar. Dela Martie 1888 până la Martie 1889 și dela Noemvrie 1890 până la Ianuarie 1891 a fost ministru al școalelor în cabinetele Th. Rosetti și general Manu.

C. Olanescu.

Ministrul de interne s'a născut la 1845 în București. A făcut studiile sale în Paris, de unde s'a întors cu titlul de licențiat în științe și cu diploma de inginer. A fost director general al căilor ferate române la 1883.

A fost ministru de lucrări publice dela 21 Februarie 1891 până la 3 Oct. 1895. A reprezentat județul Dâmboviței în camera dela 1888 până în 1895, precum și în actuala cameră, al cărei președinte a fost ales.

General Iacob Lahovary.

S'a născut la 14 Ianuarie 1846. Elev al școlii militare a eșit în 1864 cu gradul de sublocotenent. A făcut cu succes școala de stat-major din Franța, înaintând succesiv în grad.

Astăzi e general de divizie.

A fost ministru de războiu în cabinetul generalului I. Em. Florescu și în cabinetul Lascar Catargiu, adevăc dela 21 Februarie 1891 până la 29 Ianuarie 1894 și în cabinetul demisionat deunăzi.

Al. Marghiloman.

Noul ministru al afacerilor străine s'a născut în Buzău, la 27 Ianuarie 1854. A urmat cursurile liceului St. Sava, apoi școala de drept și școala de științe politice la Paris, unde a obținut doctoratul în 1878. A intrat în magistratură ca procuror la trib. Ilfov la 8 Ianuarie 1879, unde a stat până la 1883, când a intrat în barou. A fost ales deputat al colegiului I. Buzău în 6 Noemvrie 1884. De atunci și până azi a fost în continuu ales în cameră.

La 22 Martie 1888 a intrat ca ministru de justiție în cabinetul Th. Rosetti și până în Octomvrie 1895 a făcut parte din toate cabinetele conservatoare, afară de cabinetul generalului Florescu, de scurtă durată de altfel. A fost pe rând ministru de justiție, lucrări publice, domenii și earăși justiție.

N. Filipescu.

Noul ministru al agriculturii, comerțului și industriei, s'a născut în București la Decemvrie 1861. Și-a făcut studiile în străinătate la Paris, unde și-a luat licența în drept. Întors în țară dimpreună cu alți tineri a fondat ziarul »Epoca«, ducând din 1884 până la 1888 o luptă înverșunată împotriva partidului liberal.

Ales deputat al colegiului al 3-lea de Brăila, a reprezentat în cameră acest județ dela 1887 până la 1895. La 1893 a fost ales primar al capitalei și a ocupat această înaltă demnitate până în Octomvrie 1895 când a fost disolvat consiliul comunal, în urma venirii la putere a partidului liberal.

În Noemvrie 1895 a reînființat »Epoca«.

C. C. Arion

Noul ministru al cultelor și instrucțiunii publice s'a născut în anul 1856 la București.

După-ce și-a făcut studiile de liceu în țară s'a dus la Paris, unde în anul

1879 și-a obținut titlul de doctor în drept »magna cum laude«.

Întors în țară a fost numit procuror la tribunalul Ilfov și apoi judecător. A mai fost numit profesor suplinitor la catedra de drept comercial în locul dlui B. Boerescu, catedră pe care a ocupat-o în timp de aproape doi ani. În timpul cât regretatul B. Boerescu a fost ministru al afacerilor străine, dl Arion a fost șef de cabinet și apoi șef al diviziunii politice din acel minister.

În anul 1884 după revisia constituției a fost ales deputat al colegiului II. de Ilfov. La formarea opozițiunii unite în contra lui Ioan Brătianu, dl Arion s'a înscris în rândurile amicilor săi de astăzi, aducând lovituri teribile guvernului liberal grație talentului său oratoric. A fost în continuu deputat până în anul 1895, când au venit liberalii la putere. Reales la colegiul I. de Buzău în Maiu 1899, dl Arion a luat parte la toate discuțiunile importante.

I. C. Grădișteanu.

Ministrul lucrărilor publice s'a născut în București, la 24 August 1861. A făcut dreptul și științele politice la Paris. Întors în țară a intrat câtva timp în magistratură, de unde demisionând s'a înscris în barou. A intrat în politică în 1886, când a fost ales deputat al colegiului I. R.-Sărat, pe care l-a reprezentat în continuu până astăzi. În cabinetul dlui G. Gr. Cantacuzino a luat în Ianuarie trecut portofoliul lucrărilor publice.

Prigonirea tricolorului.

Cetitorii noștri își vor aduce aminte, că după procesul dela Deva a bravilor tineri universitari, o societate de domni și doamne au făcut o excursiune la Hunedoara. Ei au fost primiți de Românii de acolo și fiindcă unii din ei purtau cocarde cu tricolorul român, au fost dați în judecată la poliție și acum li-s'a vestit și osânda.

Eată ce se scrie despre acest lucru din Hunedoara:

Hunedoara, 21 Iulie n.

Am trecut și peste ascultarea la care ne-a fost invitat căpitanul orașului nostru. Am fost ascultați, *acusafii* și *martorii*. Faptul punibil ce ni-se imputa este, cum se știe, purtarea unei mici cocarde naționale, cu ocaziunea primirii în mijlocul nostru a energicului luptător național din Deva, dl *Francisc Hossu-Longin*, în societatea cărui se afla și stimata doamnă Hossu, precum și bravii tineri universitari, numiți atât de mult în timpul din urmă.

Toți *acusafii* au recunoscut, că au purtat cocarde naționale pe piept, afară de doi funcționari dela magistrat, d-nii *G. Popp* și *Simeon Cisteian*, cari de fapt nici nu le-au purtat.

Urmează ascultarea martorilor. Toți răspund cam la fel, cu: »nem láttam kennek volt; de láttam, hogy mégis volt«.

Se dă apoi cuvântul apărătorului, vrednicului tiner Dr. *Aurel Vlad*, care cu puternice dovezi arată netemeinicia acuzei.

Cu toate aceste am fost osândiți, în eră »legii, dreptului și a dreptății« nici nu se putea altfel. Osânda ni-s'a dat în scris zilele aceste și e următoarea:

1. *Constantin Dima*, 15 zile închisoare și 200 coroane pedeapsă în bani.
2. *Francisc Hossu-Longin*,
3. *Alexandru Dima* și
4. *Ioan Scurtu*, câte 10 zile închisoare și câte 100 coroane pedeapsă în bani.
5. *Daniel Biesă*,

6. *Nicolae Popescu*,
7. *Albert Șuster* și
8. *Nicolae Macrea*, câte 5 zile închisoare și câte 50 coroane pedeapsă în bani.

Ear'

1. *Simeon Cisteian*,
2. *George Popp* și
3. *Elena Hossu-Longin*, au fost absolvați.

Motivarea sentenței e trasă de pâr, și se bazează pe cunoscutele ordinațiuni ministeriale. Dl Dr. *Vlad* a înaintat astăzi apelație în contra sentenței, în numele tuturor *acusafilor*. Îi vom vedea în curând soartea. *Acusatul*.

SCRISORI.

Din Alba-Iulia.

— 14 Iulie n. c.

Serbările date cu prilejul sfințirii caselor parohiale din Alba-Iulia-Maieri au reușit peste așteptare.

La serviciul divin au luat parte, afară de popor, și un număr frumos de inteligenți, între cari am observat pe: Dl Ioan Cirlea, dl Rubin Pațiga, dl Teodosiu Lobonț și doamna, dl Iosif Cirlea, dl Valeriu Velican, dl Ioan Rusan și alții. Părintele Florian Rusan a rostit o cuvântare ocazională foarte frumoasă, în care a amintit activitatea membrilor parohiei desvoltată pentru înaintarea parohiei, în timp de 12 ani de când conduce parochia cu un zel neobosit și succese strălucite.

După serviciul divin ne-am dus toți cei prezenți cu procesiune până la casele parohiale, unde s'a făcut sfințirea apei și celelalte.

Toți cei de față au rămas încântați de frumoasele case parohiale, cari constau din patru odăi spațioase, culină, cămară și alte superedificate necesare.

Nu vreau să încerc cu laude pe neobositul paroch Florian Rusan pentru acest nou succes al păstoriei sale, pentru-că faptele sale îl laudă îndeplin, constatat numai atâta, că numitul domn paroch și de present administrator protopresb. în timp de 12 ani la toată ocaziunea a contribuit nu numai cu sfatul, ci și cu esemplul, ca parochia scăpâtată prin vitregitatea timpurilor și ajunsă aproape la descompunere să înainteze și să se ridice la treapta cuvenită, ca parochie de oraș și a cărei biserică poartă hramul catedralei vechei metropolii »Sf. Treime«.

După sfințire a urmat o petrecere, la care au luat parte mult popor și inteligență cu deosebire din parochiile gr.-or. și gr.-cat. din Alba-Iulia-Maieri. Faptul, că gr.-cat. au luat parte în număr însemnat în frunte cu zelosul episcop dl Nonus Poruțiu și cu dl Augustin Sas, membru în comitetul parochial, a contribuit la înfrățirea credincioșilor celor două legi românești, menite a lucra în bună înțelegere, ceea-ce e atât de lipsă dacă voim să avem rezultate mănoase pe terenul național.

Multă pedecă a făcut desvoltării noastre ura confesională în acest oraș și doresc să dea bunul D-zeu, ca în viitor această pedecă să nu mai existe între noi, că doar' frați sântem, dacă nu mai mult ca frați, după zisa dlui Poruțiu: »că numele ne este unul și același greco, și numai numele de oriental și catolic ne deosebește, întocmai ca pe frații cari au

același connume, dar' numele de botez al unuia este Petru, al celuilalt Pavel.

Venitul încă a fost frumos, 335 fl., din care subtrăgându-se spesele de 185 fl., rezultă un venit curat de 150 fl.

Dar' aceasta a fost a doua festivitate în anul acesta, căci în Vineria patimilor ear' a avut o festivitate frumoasă această parohie, anume: în cimiterul cel nou s'a ridicat o cruce de o înălțime de 6 m. 50 cm., care s'a sfințit în această zi. Crucea e din material solid și foarte frumos făcută, de întreprinzătorul *Nicolae Metegan*, care a zidit și casele parohiale și care e vrednic de toată lauda, că nu a căutat la suma mică cu care le-a luat în întreprindere, ci a zidit casele încât a întrecut ori-ce așteptare, arătând și prin aceasta dragostea de parochian ce o are către sfânta biserică.

Cheltuiala de 200 fl. a purtat-o fruntașul parohiei *Simion Moldovan*, care acum de un șir de ani aproape în fiecare an ne surprinde cu câte o contribuție însemnată ca cea din anul acesta și care a promis că după moartea sa, care se dea D-zeu să fie cât de târzie, va lăsa frumoasă avere bisericii.

Ca de încheiere zic, să ne dea D-zeu mulți preoți harnici, cu tact, blândețe și înțelepciune ca părintele Rusan, și sănt sigur că sărăcia ar dispăre din bisericile noastre, ear' poporul ar fi pus pe o treaptă de înaintare repede și sigură.

Un participant.

Din Turda.

Concertul și petrecerea meseriașilor români.

— 23 Iulie n.

Duminecă, în 22 Iulie, și-au ținut meseriașii români concertul împreună cu dans, dovedind un progres care numai spre laudă poate fi atât conducătorilor lor, cât și zelului și nisuinței spre cultură a clasei meseriașilor abia înjghebată la noi în Turda.

Două momente trebuie să relevez din incidentul acesta, cari numai îmbucura ne pot. Primul se bazează pe convingerea, că acțiunea de până acum a meseriașilor nu e numai un ce sporadic, un foc de paie, ci o dezvoltare organică și stăruitoare. Al doilea moment e, că concertul din 22 e un hotărît pas spre progres întru-cât el e prima pășire independentă a meseriașilor pe terenul acesta.

Anul trecut s'a aranjat sub firma lor o producțiune, la care însă a conlucrat și tinerimea inteligentă, și meseriașii abia au umplut un punct două din program.

Acum după un an eată că ne surprind cu un program executat în întregime tot de puteri luate din sinul lor.

Și-ți era mai mare dragul să asculti cum cântă și declamează românește cu talent înăscut Românului și cu accentuare corectă românească tineri sodali, cari înainte cu 2-3 ani nici vorbi nu știau în limba lor maternă.

Harnicul president Dr. E. Pătăcean în cuvântul de deschidere a relevat însemnătatea momentului și a îndemnat pe meseriași la muncă și pe viitor.

Poesiile »Trei, Doamne, și toți trei«, declamată de Ștefan Felereu, »Pintenii Tiganului«, declamată de Teodor Lupu și »Ce vânat, mânca 'i-ași ochii«, declamată de Mihăilă Cosma, au succes destul de bine și bravii tineri sodali au fost aplaudați după merit.

»Rugămintea din urmă« a lui Cosbuc a fost frumos interpretată de dl V. Sândeian, student, care a dovedit mult simț și pricepere pentru acest fel de poezii.

Ceva nou pentru noi Turdenii și corul bine instruat al meseriașilor, care a executat trei cântări secerând aplauzele publicului. Dl Pinteș, învățător, merită toată lauda pentru zelul neobosit cu care a instruat corul meseriașilor. A plăcut mult și doina solo, executată de dl Pinteș.

În genere trebuie să constat, că meseriașii au prestat mai mult decât se aștepta dela niște începători în toate privințele.

Spriginul călduros al publicului și rezultatele frumoase materiale și morale cu cari se pot fâli și de astă-dată, serviască-le de îndemn și pe viitor.

În pauză 12 călușeri în frunte cu vătavul Silviu Bologa au executat cu precisiune și eleganță frumoasele noastre jocuri românești »Călușorul« și »Bătuta«.

În pauză s'a încins un frumos șir de toaste: Dl president Dr. Pătăcean a salutat publicul present. Dl protopop Codarcea a toastat pentru dl president al meseriașilor. Dl Dr. Valer Moldovan și George Pătăcean au ridicat păharul pentru meseriași, dându-le prețioase și însuflețite povețe.

Corul meseriașilor a intonat imnul nostru național »Deșteaptă-te Române«, acompaniat de întreg publicul present.

Petrecerea încă a fost însuflețită și românește s'a dansat mult și cu animație până în zori de zi. O mulțime de jocuri naționale românești au dat petrecerii un timbru curat românesc. Îți era mai mare dragul să vezi dansând lângă olaltă meseriași, inteligență și popor.

Dorim, ca bravii meseriași și pe viitor să lucre cu dor și inimă românească în direcția apucată. Numele bun și-l-au întemeiat, succesul ori-cărei acțiuni a lor e asigurat.

Raportor.

Nici un ac dela străini.

Jurul Aradului, Iulie n.

Zilele trecute m'am întânit cu vre-o câțiva oameni din comuna Măderat. Vorbind noi multe de toate, am ajuns de am vorbit și de cărcime și dughene. Ei mi-au spus, că au în comuna lor 5 cărcime și dughene, dintre cari două cărcime și dughene sunt românești. I-am întrebat cum le merge la ai noștri? Toți au răspuns cu un cuvânt, că lui Moisă nu-i merge cum i-a mers până aci; i-am întrebat că cine e Moisă acela, gândind că e Jidan, de oare-ce sunt Jidani cari poartă numele de Moisă, dar' mi-au spus că Moisă e Român. Dar' pentru-ce nu-i merge cum i-a mers și până aci? Ei spuneau, că a venit ceva *Staur* în comună și la acela îi merge bine, vorbește frumos cu ori-și-cine și nu-i măreț, și ziceau ei, că e bine că a venit Jidanul acela în comuna lor, că acum Moisă se prea *domnise*, dar' acum va vedea el, că îl mănâncă Jidanul, că Jidanul are mai toată comuna, care cumpăra din cărcima și dughenul lui. I-am întrebat, că ce preot au în comuna lor? Au răspuns, că au doi preoți și au doi învățători și au notar român. Foarte adâncă măhnire e, fraților, am zis eu, când d-voastră aveți în comuna d-voastră doi preoți și învățători și notar român, și vine o lipitoare de Jidan și se așează în comuna d-voastră și el joacă rolul, el se fălește și se mândrește cu

crucerii d-voastră câștigați cu sudoare, cu trudă și cu mult amar; ba nu-i destul că vă smulge crucerii din mână, vă și batjocorește după obiceiul lor evreesc zicând, că Românul e puturos și e prost și câte de toate. De unde vine răul acesta, că Jidanii sunt domni, printre noi țeranii de pe la sate, și apoi pe Jidan noi nu-i vedem că se prea domnesc, pe când dacă se ridică dintre ai noștri cineva, toți îl luăm la ochi și îl desprețuim, ba ne pare rău că a putut să se ridice, dar' străinilor le descoperim ca petele din departe, că aceia sunt domni și acelora li-se cade să fie domni, dar' ai noștri nu sunt domni la noi, pentru-că sunt ai noștri.

Răul acesta în parte mare vine de acolo, fraților, că unii din preoții și învățătorii noștri, după-cum cunosc chiar eu vre-o câteva comune, nu voesc a-și cunoaște chemarea lor, nu voesc să arete sormanului popor, că ce e bine și ce ar fi frumos și ce ar fi datorința lui, ba cu părere de rău trebuie să ne exprimăm, că în multe comune preoții noștri nu predică nici măcar un cuvânt sormanului popor, nici nu poartă nici o evidență despre bunăstarea poporului; el e lăsat pradă celorlalte popoare, ca să se poată a-și bate joc de el și să se poată folosi de sormanul de popor chiar așa cum le place străinilor.

Aceasta e destul de rău și de aceea, fraților Români, primiți sfaturile foilor noastre românești ce ni-le dau, a nu cumpăra dela Jidani, nu alergați cu crucerii d-voastre și-i băgați în punga Jidanului, cumpărați numai dela ai noștri, de ar fi chiar mai scump cu un crucer, mândriți-vă acei Români cari aveți în comunele d-voastre cărcime și dughene românești. Mândriți-vă, fraților Măderătani, când puteți ave în comuna d-voastre cărcime și dughene românești, nu alergați cu crucerii d-voastre și-i băgați în punga Jidanilor. De ce nu vă grupați cu toții pe lângă acei bărbați, prin cari puteți scuti crucerul d-voastre a nu-l da în mâinile Jidanilor? Fiți mândri că a putut să se predomnească un Român de al nostru în locul unui Jidan. Deci, fraților, stringeți-vă cu mic cu mare și urmați zisa, că: Nici un ac dela străini.

Ura, blăstemul și disprețul poporului român asupra acelor Români ce nu vor urma această zisă, având în comunele lor cărcime și dughene românești!

Un țeran.

Strimtoarea dela Ialomîța.

— Vezi ilustrația. —

Carpații sunt neîntrecuți în frumuseți naturale. Munții cu pădri de brazi și stânci uriașe pleșuve se schimbă cu văi adânci, udate de riulețe cristaline, ear' ici-colea dăm de strimtori cu părți înalți și drepți, despărțiți de alvia unui părau, care și-a tăiat calea printre stânci. O astfel de strimtoare ne înfățișează chipul de azi. Este o frumoasă strimtoare din Carpații României, înspre obârșia râului *Ialomîța*, care apoi eșind la șes, udă o parte a României și se varsă în Dunăre.

Strimtoarea dela Ialomita.

Meseriașii și neguțetorii noștri.

Continuăm azi cu înștiințările despre meseriașii și neguțetorii noștri, rugându-i pe toți a ne trimite asemenea înștiințări.

Meseriași.

În Brad.

Sunt măiestru măsar în Brad, (comitatul Hunedoarei, ung. H-Brád); înștiințez totodată, că în Brad sunt singurul măsar român; străini sunt mai mulți. Filip Tirica, măsar.

În Sibiu.

Sunt meseriaș de meserie covaciu, în Sibiu, Poarta-Turnului (Sagthor-Vorstadt nr. 70), mă ocup însă mai mult cu potcovirea vitelor, precum și cu vinderea diferitelor boale de vite, ca d. e. scrintituri, tras de spân, curățirea de zimbre, împunsul de broască etc.

Lazar Turean, covaciu.

În Valdhid.

Ioan Radu, măsar în Valdhid, ne scrie, că în lucrătoria sa se pregătește tot felul de lucru pentru ziduri (uși, ferestri etc.), precum și mobile de tot felul și reparaturi, tocmai ca și acelea noue și în ori-ce fel de culoare, cu lustru sau fără lustru, după cerere.

Ioan Radu, măsar, Valdhid
Posta Ibașfalău (Erzsébetváros.)

În Cohalm.

George Borcoman, măiestru măsar în Cohalm (ung. Köhalm), lucră în lucrătoria sa tot felul de măsurit.

George Borcoman, măsar.

În Berliște.

Doi frați Pavel și Ioan Muntean, sculptori, cu locuința în Berliște, ne scriu următoarele:

Noi frații mai jos subscriși ne ținem de arta sculpturii.

Cu această artă ne ocupăm de mai mulți ani de zile, lucrând temple, tronuri, chivote, ripizi, stranele cântăreților și scaune pentru femei.

Despre lucrările făcute de noi putem adevări cu atestate recomandatoare din partea comunelor bisericești Berliște, Ocna-de-ter, Rafna, Iladia, Vercio-rova, Vasiova, Ciduanovita, Goruia, Bozovici, ș. a.

Numele nostru este: Pavel și Ioan Muntean, frați sculptori în comuna Berliște, nr. casei 56 (posta ultimă Jám, comit. Caraș-Severin, ung. Krassó-Szörény).

Pavel Muntean și Ioan Muntean,
sculptori.

În Bistriță.

În Bistriță se află următorii meseriași români, cari se plâng că nu sunt spriginiți din partea inteligenței române. Eată acesti meseriași:

Măsar: Vasile Lung, cu locuința: Peste podul Budacului nr. 13.

Pantofari: Clemente Anisiu în »strada Plugarilor« nr. 9; Ioan Morar, în »strada Ungurească« nr. 20; Ioan Pop a lui Dănilă, tot în »strada Ungurească« nr. 20.

Ferari: Nicolae Murășan în Fleischer-Park nr. 23; Mitru Berbecar, în strada Cailor nr. 8.

Ciobotari: Ioan Pop, cu locuința: Peste podul Budacului; George Cotoc în strada Paielor.

În Siria.

În Siria (ung. Világos, comitatul Aradului) este măiestru faur Petru Bena, pregătind tot felul de lucruri de ferărie.

În Mercurea.

În Mercurea (nemțește Reusmarkt, ung. Szerdahely, comit. Sibiului) se află măiestru cojocar Simeon Solomon, care pregătește tot felul de lucru de cojocărie, cu deosebire e specialist în lucru de cojocărie de Seliște.

Neguțetori.

În Bistra.

Subscrisa, soție a lui Petru Gligor, în anul 1899 am deschis prăvălie în care se află cafea, zaharuri etc., apoi sare, tăbac și tot felul de marfă de consum, pe care o cumpăr del la filiala »Concordiei« din Alba-Iulia. Am 6 feciori, dintre care pe 3 îi port la școli cu spese mari, ear' pe cel mai mare, în etate de 15 ani îl țin în prăvălia mea. Cu negoțul îmi merge slab, de oare-ce în comuna Bistra se mai află 2 prăvălii, un Jidan Steinhercz K. și un Român Sălagia Nicolae, cari ambii au și birt.

Cristina Gligor, în Bistra,
u. p. Câmpeni, stațiunea căii ferate Zalatna.

În Visag.

Subscrisul din 14 Decembrie 1899 am deschis bolta mare în Visag, în ulița principală vis-à-vis de casa sătească, lângă școală și biserică, la nr. 3. Bolte mai sunt trei, ai căror stăpâni sunt Jidani.

George Bălu, comerciant în Visag.
(comit. Caraș-Severin).

În Criscior.

Sunt numai doi ani, de când am deschis boltă la noi în sat în Criscior și am de vânzare toate cele trebuincioase pe seama poporului, afară de trafic și licență. Mai sunt 8 neguțetori, aici va să zică cu mine cu tot suntem 9 comercianți. Din acesti nouă comercianți numai eu și încă o vecină, veduva Triff Maria, veduvă rămasă de Triff Petru, suntem Români de religiunea gr.-or., ceilalți sunt de religiunea română catolică și un Jidan. Acestia sunt toți înșirați în lungul uliței principale, unde se face și formă de tirg Sâmbăta, numai eu și cu vecina mea, veduva Triff Maria, drept în mijlocul pieței, unde se împart ulițele una către București, și alta care merge spre Abrud. Nr. casei mele este 104, ear' al vecinei mele 100. Dînsa are în boltă ca și mine toate cele de lipsă pentru popor, numai ea are și trafic. Petru Vireiu, comerciant.

In Bucerdea-vinoasă.

Când eu *Chirilă Borza*, neguțtor și proprietar, în anul 1892 m'am apucat a ține *boltă* și *făgădău*, în comuna noastră a fost un Jidan, cu numele Clain Adolf, boltaș și făgădar. Când acesta a venit în Bucerdea n'au avut înainte cu 10 ani de 1892. Alți Români n'au fost în sat cu boltă numai el și în termen de 10 ani 'și-a făcut de pe spatele noastre românești o avere de 6—7 mii de florini. Văzând domnii noștri fruntași din comuna noastră, cari sânt dl Moise Metes, proprietar și notar cercual și dl *Antonie Pop*, proprietar de frunte și arândator de cărcime, văzând — zic — acestia cum îi merge Jidanului și apucându-mă eu de boltă și făgădău, 'mi-au dat mână de ajutor, așa că Jidanul a luat lumea în cap. La început Jidanul a prins a concura cu mine, ba 'mi-am și pierdut eu prin concurență vre-o câteva sute de florini. După-ce Jidanul s'a dus, a umblat lumea întreagă și neputând trăi pe nicăiri, ear' s'a întors în Bucerdea, luând o casă în chirie dela Floarea Nicolae, dar' o duce ca vai de el.

Astfel acuma în frumoasa noastră comună românească se află numai bolte românești și făgădăe cu cari și poporul nostru este îndestulit, că beau beuturi curate din mâinile Românilor și nu dintr'a Jidanului Clain Adolf.

Chirilă Borza, comerciant și econom.

Trebuințe de-ale meseriașilor noștri.

Subscrisul am lipsă de un *ucenic*, în etate de 14 ani, din familie bună; cei-ce ar dori să se angajeze, să-'mi scrie.

Petru Benea, faur în Șiria (Világos).

Subscrisul măiestru cojocar am lipsă de un *învățacel* și de o *calfă* de cojocărie, care pricepe lucru de Seliște. Adresa mea este:

Simeon Solomon, cojocar în Mercurea (Szerdahely, comit. Sibiu).

PARTEA ECONOMICĂ.**Cultura legumilor de sēmēnță.**

Cultura legumilor de sēmēnță, constituie în economia casnică un izvor de venituri nu numai prețios, ci și folositor totodată. Prețios, pentru-că ori-cât de ieftină ar fi sēmēnța aceloră, când se cumpără, totuși costă și ea ceva, ear' folositor, pentru-că sânt mai bune, ca cele cumpărate, cari une-ori ne mai pot și înșela.

Astăzi s'a constatat, că nu numai cultura legumilor de sēmēnță, ci chiar și a altor plante, cum sânt plantele de nutrețbună-oară, pot să aducă în economie mai mult folos, decât cultura legumilor și a plantelor.

În privința aceasta s'au și făcut numeroase încercări și rezultatul a fost pe deplin mulțumitor. Astfel, dacă s'ar cultiva pe o tablă cât de mică, verze sau crastaveți desēmēnță și strîngându-se sēmēnța aceloră, s'ar vinde primăvara, sigur că prețul aceloră ar valora mai mult, decât legumile cultivate pe pământul respectiv. Dacă s'ar strînge sēmēnța de pe un hectar cultivat cu trifoiu, luțernă sau mazărice, sigur că și aceea ar valora mai mult, ca nutrețul ce s'ar face pe acela.

Dar' să îngăduim, că nu toate economele noastre au grădini destul de mari și pentru cultura legumilor de sēmēnță, să îngăduim, că nici pământul nu e pretutindenea într'o formă de bun, apoi că unele poate n'au nici locuri acomodate pentru păstrarea legumelor sau a sēmēnțelor respective peste iarnă, că unele poate n'au nici cunoștințele de lipsă pentru strîngerea și păstrarea aceloră: totuși dacă vedem cum cultivă la legumi și strîng sēmēnța aceloră alte econome de pe la orașe, din apropierea acestora sau chiar și mai din depărtare, apoi trebuie să o recomandăm aceasta și economele noastre ca pe un lucru bun și folositor totodată.

E drept, că nu toate legumile sânt vrednice de a se cultiva pentru sēmēnță cu deosebire în economiile mai mici. Astfel de legumi sânt acelea, din a căror sēmēnță ne trebuie numai foarte puțină

primăvara. Dar' dacă vedem, că prisosul din aceea îl putem vinde fără greutate, atunci nu mai trebuie să stăm la nici o îndoială în privința aceasta.

Pentru cultura legumilor de sēmēnță se recere, ca pământul să fie cât se poate de bine lucrat, apoi trebuie să fie umed și pe lângă acestea să fie ținut totdeauna curat de buruiană, ca legumile respective se poată afla acolo toate recerînțele de încolțire, creștere și coacere.

O altă recerînță, nu de puțină însemnătate, pentru cultura legumilor de sēmēnță este și aceea, ca să se aleagă totdeauna plantele cele mai frumoase și mai bine dezvoltate, pentru-că și aci se adeverește proverbul: »ce sameni aceea răsare«.

Fiecare legumă de sēmēnță trebuie cultivată deosebit, ca să nu se poată amesteca și corci unele pe altele. De aceea fiecare trebuie cultivată la o depărtare corespunzătoare, ear' acelea, cari seamănă unele cu altele, trebuie înseminate și deosebit.

În economiile mai mici, sēmēnatul se poate face și numai din mână — împrăștiat, ear' în cele mai mari se poate face și cu mașina. Sēmēnatul unor legumi trebuie să se facă mai întâiu în resadniță (melegar) și numai răsadul aceloră, se răsădește apoi în grădina de legumi.

Răsadurile tinere, mai întâiu trebuie plivite și numai după aceea săpate. Astfel la plivit, cât și la săpat trebuie îngrijit, ca să nu se smulgă sau miște, căci atunci tânjesc, ba une-ori pot chiar să și piară. Lângă legumile de sēmēnță, cari produc vlăstare (lujeri) mai grele, de atirnală pământ, trebuie implântate pocii sau pari, ear' acelea cari nu se pot urca, trebuie legate de pari.

Coacerea sēmēnțelor de legumi, nu se întemplă deodată, ci pe rând. Astfel unele se coc mai de timpuriu, ear' altele mai târziu, după-cum au fost și sēmēnate sau cultivate, mai de timpuriu sau mai târziu și după-cum e și natura lor.

Strînsul sēmēnțelor de legumi încă se face în deosebite moduri. Unele se adună cu vlăstarele, pe cari cresc împreună, apoi se leagă la olaltă și astfel se pun un timp oare-care încă la

Amintiri din cătănie.**Doine cătănești.**

Impărtășite de Ioan Călția (din Șona). (Urmare).

Frunză verde de mărar,

Greu e traiul la tunar.

Vieța tunarului

Ca firuțul paiului,

Că nu știi astăzi bine

Mai ajungi ziua de mâne.

Dimineața când te scoli

Te mbraci iute și te speli,

Te 'nvirtești pe lângă pat

Gândindu-te la mâncat,

Dar', e traiu afurisit

N'ai vreme să gândești mult

Că ear' strigă în gura mare

Să eșim cu toți afară.

Nu ne 'ntreabă de-am mâncat,

De-am mâncat ori de-am beut

Făr' ne ia pe câmpul lung

Să facem mare 'ibung«.

Nu mergem ca lumea mare

Pe cale și pe cărare,

Făr' unde-i valea mai rea

Te face să treci prin ea.

Și vai de s'ar întempla,

Ca să te 'mpedeci cumva

Și să pici fără de veste,

Ca pe-o floare te zdrobește

Pe sub cai și pe sub roate

Ai avé amară moarte.

Ear' și dacă te grijești

Vieța să 'ți-o ferești

Vii acasă ostenit

Plin de apă și flămând,

Fără de nici o putere

Amar traiu, amară jele,

Of! tineretele mele

Că n'avui parte de ele.

Fire-ai maică blăstemată

Că nu mai făcut o fată

Să șed cu furca pe vatră

M'ai făcut fecior voinic

Roata tunului s'o 'mping

Și țevă să 'i-o ridic.

Țevă tunului cea grea

Îmi mână vieța mea,

Că-i făcută din aramă

Și e grea fără de seamă,

Câtă putere am eu

Să 'mi-o pun la tunul greu

Tunu-i greu și țevă-i grea,

Mâncă sănătatea mea.

Cătu-i vară primăvară

Eu duc o vieță-amară

Peste toate dealurile

Alergând cu tunurile.

Când feciorii de pe-acasă

Merg la plug și merg la coasă

Și duc vieță frumoasă,

Eu amar mă chinuesc

Cu răbdări, cu ostenele

Și cu dorul maicii mele,

Dor de frați, dor de surori

De fete din șezători.

Când eram la fete drag

M'a jurat Neamțul sub steag,

M'a lăsat mai mult de-o lună

soare, ca să se uște și mai bine și numai după aceea se sfirmesc sau imblătesc și vântură ear' sēmēnța se păstrează după aceea la un loc svēntat, până-când trebuie. Altele se culeg cu păstăile dimpreună și asemenea se sfirmesc sau imblătesc de pe acelea, din altele se scot simburii și acestia se uscă bine, apoi se pun pentru păstrare, ear' dela altele se aleg plantele cele mai frumoase, cari se păstrează în decursul iernii în pivniță și numai primăvara se pun în grădină, pentru-ca se poată produce sēmēnța de lipsă, cum sūnt: verzele, napii, morcovii, pētrânjeii ș. a.

Precum sēmēnțele strinse dela unele legumi, trebuie bine păstrate în locuri svēntate, unde mai trebuie vēnturate din când în când, așa și plantele strinse pentru sēmēnță, trebuie bine îngrijite, ca să nu se putrezească sau strice, căci în asemenea casuri apoi, nu pot produce sēmēnța de lipsă.

Dacă o econoamă, nu cunoaște bine fiecare specie de sēmēnță și îi e teamă, că le va mesteca, atunci trebuie să însemneze pe hârtia sau săculețul, în care s'au pus sēmēnțele, numele legumilor respective.

Sēmēnțele astfel strinse, mai trebuie visitate apoi din când în când, ca să nu se mucezească, sau ca să nu apuce șoarecii și cloțanii la ele, ca să le roadă și nimicească. De aceea sēmēnțele strinse trebuie așezate în astfel de locuri, unde animalele numite nu pot ajunge la ele.

Sēmēnțele de legumi, ca și cele de bucate, trebuie mai întâiu cercate, ca să vedem decă sūnt bune sau nu, adecă că incolțesc și rēsar sau numai se putrezesc în pământ. Pentru-că nu numai sēmēnțele cumpērate ne pot înșela în privința rēsăritului, după-cum am zis și la început, ci și acelea pe cari le cultivăm noi înșile, dacā nu le-am cules, când au fost deplin coapte, dacā nu le-am uscat sau vēnturat bine și dacā nu le-am păstrat și îngrijit cum se cade peste iarnă mai ales.

Strinsul sēmēnțelor într'o măsură mai mare, poate constitui în cele din urmă chiar și un venit oare-care în economia casnică. Despre aceasta, cred că s'au putut convinge cele mai multe din econoamele noastre, cari au cumpērat

când și când astfel de sēmēnțe. De aceea nu le putem recomanda din destul, ca să nu-și mai deie primăvara ouăle, făina sau slānina pe astfel de sēmēnțe, ci să le cultive în grădinile lor.

Ioan Georgesen.

Schimbarea sēmēnăturilor în agricultură.

Mai de mult, pe când agricultura nu era așa de înaintată, ca astăzi, bucatele sau sēmēnăturile se cultivau pe întinderi mici și aproape numai pentru trebuințele casnice. Astăzi însă, întinderile cultivate cu sēmēnături, pretutindinea sūnt cele mai însemnate și cuprind partea cea mai mare a câmpurilor.

La început, câmpul cultivat cu bucate se lăsa la oparte, ear' cel pentru pășunatul vitelor de altă parte, după-cum se mai poate vedē aceasta chiar și astăzi pe unele locuri. Mai târziu însă, vēzēnd plugarii, că bucatele din câmpul cultivat neîntrerupt cu sēmēnături de acestea nu se mai pot desvolta, crește și da roduri cum se cade, au început a mai schimba cultura acelora, mutând adecă cultura bucatelor și în câmpul de pășunit. În modul acesta s'a desvoltat sistemul celor două câmpuri.

Sistemul celor două câmpuri însă avea o scădere mare, de oare-ce sēmēnăturile de toamnă cu cele de primăvară trebuiau cultivate lângă olaltă, ceea-ce une-ori aducea pagube în economie, cu deosebire cu prilejul culturilor. Plugarii au început deci a se gândi la o împărțire mai bună a câmpului, nāscocind sistemul celor trei câmpuri, dintre cari unul se se cultive cu sēmēnături de toamnă, al doilea cu de cele de primăvară, ear' al treilea se se lase în ogor și de pășunit.

Sistemul celor trei câmpuri se zice că s'a practicat mai întâiu în Germania, de unde apoi s'a lășit peste tot locul, cu deosebire în țerile, cari poartă o economie amestecată, adecă de câmp și de vite.

În timpul din urmă, agricultura luând un avēnt tot mai puternic, s'a dovedit, că nici sistemul celor trei câmpuri nu mai poate împăca trebuințele zilnice ale plugarilor și acesta a început a fi delăturat și înlocuit cu sistemul câmpurilor comasate.

La noi economia câmpurilor comasate abia este la început, din care cauză se fac încercări, spre a afla modul cel mai potrivit pentru conducerea aceleia. Astfel s'a constatat, că atât în economia celor trei câmpuri, cât și în a câmpurilor comasate, nu prea succede, ba une-ori e chiar dāunos de a cultiva pe unul și același pământ, mai mulți ani de-arīndul tot un fel de bucate, deoparte pentru-că fiecare sēmēnătură subtrage din pământ, din una și aceeași materie nutritoare mai mult și astfel se sārăcește pământul, de altă parte pentru-că chiar și natura diferitelor sēmēnături recere o anumită schimbare (rotațiune).

Liebig, un învățat economist francez, a fost cel dintāiu, care prin mai multe încercări a putut stabili o rotațiune periodică, prescriind și anumite reguli pentru o lucrare mai intensivă a pământului.

Sub cuvēntul »rotațiune« se înțelege în economia câmpului o anumită schimbare regulată a bucatelor și a ierburilor, ce se cultivă pe o moșie, sau mai lāmurit zis: cum au să se samene bucatele, an de an, unele după altele. Numitele rotațiuni pot să fie dela 2 până la 12, adecă moșia întregă se poate împărți dela 2 până la 12 table sau divisiuni.

În Germania sūnt anumite rotațiuni (Doppelwirtschaft), în cari unul și același pământ se cultivă în câte doi ani cu bucate, ear' în ceialalți doi se lasă de pășune.

În o rotațiune de patru table se poate urma astfel: 1. cucuruz sau napi în locul gunoit; 2. orz de primăvară cu trifoiu; 3. trifoiu; 4. grāu de toamnă.

În o rotațiune de șese table se poate urma astfel: 1. cartofi în locul gunoit; 2. orz; 3. trifoiu; 4. sēcără; 5. mǎzēriche; 6. grāu.

În o rotațiune de opt table se poate face următoarea împărțire: 1. mǎzēriche în locul gunoit; 2. rapiță; 3. grāu; 4. cucuruz în locul gunoit; 5. orz cu trifoiu; 6. trifoiu; 7. sēcără; 8. ovēs.

În o rotațiune de 12 table se pot face următoarele împărțiri: 1. nutreț verde în locul gunoit; 2. rapiță; 3. grāu

Sē-mi iau sǎnētatē bunā

Dela dulcii mei pǎrinți

Dela frați și cunoscuți.

Ear' apoi pe neașteptate

Îmi trimite Neamțul carte

Scrisă pe d'albă hǎrtie

Sē mē gāt de cǎtānie,

Și m'a dus, m'a depǎrtat

Cu jale și cu bǎnat

În casarmă m'a bǎgat

Și pe mine m'a 'mbrăcat

În loc de pǎlārie cu pene

'Mi-a pus ciacău pe sprāncene

În loc de suman țesut

Și de mǎicuța făcut

'Mi-a dat rocul tot bumbit

De maistēr strāin croit

În loc de cioareci cusuți

Și de mǎicuța făcuți

Nǎdragi vineți de postav

De cu totu 'n ei încap,

Că sūnt largi fǎrǎ de seamă,

Că dacā m'ai vedea mamă

Ai gândi că-s neam strāin

N'ai mai crede că-s Român,

Când m'am vēzut îmbrăcat

Din inimă-am suspinat,

Dar' căprariu-a cuvēntat:

Nu te mai gândi bǎiete

Pe acasă pe la fete,

Că dacā ti-'i tot gândi

Cu amar vei cǎtāni.

Frunzuliță de cicoare

Maică inima mē doare

Când gândesc la șezētoare,

La fete și la feciori

Și la ai mei frātiori

Și la toate ce-au trecut

Din vieța de demult

Și eu fac »gelenks-ibung«.

Când eram la casa mea

Cu tata și cu mama

Mē sculam când îmi plăcea,

Luam pe umēr coasa

Și-ocoleam livadea,

Dar' acum îmi sare somnu

Că vine »inspēctiōnu«,

Trage țolul de pe mine

Vai amar și greu îmi vine,

Bă de nu mē scol curēnd

Mē scoate-afară flāmēnd.

Ce mi drag mie pe lume

Calul bun și haine bune

Și puicuța 'ncinsă bine.

Calul bun sē fie-al meu

Și sē-l port cum oi vrea eu.

Dar' avui norocul rēu

Orī m'a bătut Dumnezeu,

Că eu de când m'am nāscut

Tot cu bine-am petrecut,

Tot cu bine 'n satul meu

Dar' acuma 'mi vine greu

Că m'a scos Neamțul din sat

Departe m'au depǎrtat

Și la cai m'a așezat.

Māndrū 'i calul și frumos

Dar' cu el nu fac folos,

Frumosul cu greu se ține,

Of amar și vai de mine,

Calul mușcă și lovește

cu trifoiu; 4. trifoiu; 5. trifoiu; 6. cucuruz în locul gunoît; 7. orz cu trifoiu; 8. trifoiu; 9. trifoiu; 10. grâu; 11. săcară; 12. ovės.

rotațiunile acestea se fac totdeauna în proporțiune cu moșia ce avem de cultivat. Dacă moșia e mai mare, tablele de cultură încă se fac mai mari, ear' dacă moșia e mai mică și tablele se lasă mai mici. De sine se înțelege, că și pentru cultura cânepii, a verzelor sau a altor legumi, trebuie lăsată deoparte o tablă cu pământ ceva mai roditor, dacă economul nu are un pământ deosebit pentru cultura acelorora. I. G.

SFATURI.

Un mijloc pentru conservarea laptelui dulce.

Este îndeobște cunoscut, că laptele peste vară mai ales, nu se poate conserva în stare dulce mai mult ca 12 ore nefert și câte 24 oare fert. În economiile mai mari de lapte, s'a inventat în timpul din urmă un aparat, cu ajutorul căruia se poate îngheța o parte din laptele dulce, ca sloiul. Sloiul acesta de lapte dulce se bagă apoi în vasul cu laptele, pe cari voim a-l conserva și astfel apoi bine astupat, se pune la răcoare, unde poate să stea timp de 15—20 de zile tot dulce. Unde lipsește aparatul numit, acolo laptele se poate conserva și numai în gheață.

Mijloace împotriva muștelor.

Este cunoscut, că peste vară muștele se năpustesc cu mare furie asupra oamenilor și a animalelor, cărora le cauzează multă suferință. Oamenii tot se știu apăsă mai cu succes împotriva lor, dar' bițele vite trebuie să sufere foarte mult din cauza lor. De aceea economii caută mijloace fel și fel, pentru alungarea lor măcar de pe vitele de lucru. Între mijloacele acestea se numără frecarea vitelor cu frunze de nuc, bostan sau iarbă roșie, ferbarea frunzelor de nuc în oțet și spălătul cu apă de usturoiu, cu leșie de tăbac ș. a.

Știri economice.

Banii noi de hârtie. Din Viena se scrie, că noile bancnote de câte 20 coroane vor fi puse în circulație pe la mijlocul lui Septemvrie, ear' cele de câte 5 coroane numai după-ce se vor fi retras toate bancnotele de câte 10 fl.

Între România și Turcia s'a început războiul de vamă. Turcia a pus pe bucatele și alte mărfuri române, vămi așa mari, că e aproape peste putință a mai duce ceva în Turcia, în schimb și România a ridicat acum vămile pe mărfuri ce vin din Turcia; în asemenea măsură. E »războiul de vamă«. Dar' o nouă învoială comercială între guvernele celor două țări, poate, precum se și așteaptă, să readucă vămile ușoare.

În contra emigrărilor. Ministrul de interne Coloman Széll a provocat pe toate autoritățile municipale și comitatense să urmărească cu atențiune uneltirile agenților pentru emigrări, cari amăgesc poporul să-și părăsească țara și să meargă în străinătate, ceea-ce ei fac numai pentru-ca să primească plăți grase dela societățile de navigațiune. Circulara ministrului îndrumază pe autorități să trimită din când în când rapoarte despre cauzele, cari determină pe locuitorii din diferitele ținuturi a-și părăsi vatra, precum și asupra mijloacelor prin cari s'ar pute împedeca emigrările.

Esposiția română la Paris începe a-și da roadele. Un mare număr de case mari de negoț franceze, belgiene și engleze, cari au putut să judece produsele române vevute în esposiție, s'au arătat doritoare de a intra în legături de afaceri cu case românești, mai ales pentru lemne, petrolu, făină, vinuri și țuică.

Un bun nutreț pentru găini. Mult pășiiși Englezi au aflat folosul și la o plantă pe care noi pe aici o nescotim: la floarea soarelui. Ei pun foarte multă floarea soarelui și sămënța ei o dau găinilor, care hrănite cu ea, cresc, se îngrășă și ouă cu mult mai spornic ca de obicei, ba și penele le cresc mai lucii, mai frumoase.

Vai de-acela ce-l grijește
Mult trăește cu bănat
Ca și-n temniță 'ncuiat.
De-ar fi bătut D-zeu
Pofta și norocul meu,
Că eu de când m'am născut
Tot cu bine-am petrecut
Și cătană m'am poftit,
Tot cătană și husar
Dar' acuma vai și-amar
D-zeu m'a ascultat
Neamtu 'n șir m'a și luat
Pofta 'mi-s'a împlinit
Cu doi cai m'au dăruit,
Cu doi cai voinici și 'nalți
Să mă prind cu ei fărtați,
Cu doi cai cu hamuri grele,
Of, tinerețele mele
Că n'avui parte de ele
Când am plecat de acasă
Eram cu inima arsă,
Când am ajuns în căsarmă
M'ajunse dorul de mamă,
Și pe min' m'au îmbrăcat

Și 'n glidă m'au așezat
Și făceam »rut« și »haptac«
În vr'o patruzeci de zile
Făceam »ezițiru« bine.
Dar' apoi amar și vai
M'au luat m'au dat la cai
»Fahrkanonir« m'au făcut *)
Și m'au pus la călărit.
Până-acum a fost ce-a fost
Esițiru-'i lucru prost,
Dar' cu calu nu-'i de glumă
Că uiți tată, frate, mumă
Și uiți totul de pe-acasă
Chiar și pita de pe masă
Și ești destul de mulțumit
Să nu umbli și trântit
Și trântit și și călcat
De calul care-'i turbat.

*) La tunari (artilerie) feciorii sunt împărțiți în două grupe. Bedini și Fahrkanonieri. Cei dintăiu învață mai bine esițiru cu tunul. Cei de-al doilea umblă călări și învață mai bine a călări și a mina caii; acestia se numesc Fahrkanonieri.

(Va urma).

Din traista cu povețele.

— Răspusuri —

D-sale Ioan Dragu în Plavișevița. Nu înțelegem bine întrebarea d-tale; și așa nu-ți putem răspunde, dacă s'a făcut bine aceea ce s'a făcut. În contra avocatului, dacă crezi că el e de vină, poți da plânsoare la camera advocațională din Timișoara.

D-sale S. O. Sfaturi de aceste nu putem da nimănui, pentru-că nu știm de aici cum stați la cartea funduară și la consemnația comisiunilor. Dacă e scrisă și necredincioasa soție a d-tale, trebuie să-ți dai parte și ei. Adresează-te deci unui cărturar mai în apropiere de d-ta, decât noi.

Abonați „Foaia Poporului“.

În curând se împlinește jumătatea dintăiu a anului acestuia și „Foaia Poporului“ intră în a doua jumătate din anul al VIII-lea al vieții sale.

Credincioasă programului seu și menirii sale de a fi făclie luminătoare pentru talpa țării, pentru țeranul român, ea-și va urmări mai departe scopul cu aceeași rîvnă, cu aceeași iubire și interesare pentru toate afacerile, pentru toate lipsele poporului nostru, ca și până acum.

Ea a trăit și a lucrat din toată inima pentru țeranul român și pentru oamenii dela țeară și tot astfel va lucra cu îndoit zel și mai departe.

Cei-ce au cetit „Foaia Poporului“ și au avut-o în casă o știu prețu.

De aceea credem și nădejduim, că ei nu o vor lăsa să nu o aibă mai departe și în nădejdea aceasta deschidem nou abonament pentru „Foaia Poporului“ pe jumătatea a doua a anului curent.

Astfel venim a ruga pe onorații abonenți, ca nu numai să se grăbească a trimite în curând prețul de abonament, dar' să și spună tuturor, cu cari se întâlnesc și dau în vorbă, ce este „Foaia Poporului“, cum și pentru cine se luptă ea. Apoi să-și îndemne a abona această foaie, de oare-ce pe lângă că e bună și făcută anume pentru popor, este și cea mai ieftină dintre foile românești.

Prețul va fi, ca și acum, anume:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an întreg 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.

Pentru România:

Pe un an întreg 10 lei.
Pe o jumătate de an 5 lei.

Pentru a pute ține bună rîndială, onorații abonenți, vechi și noi, sînt rugați a băga bine de seamă la următoarele:

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termin, decât dela începutul anului pe o jumătate de an, sau pe un an. Abonațiilor de până acum li se trimit deodată cu foaia și mandate postale (posta utalvány), cu adresa noastră tipărită și cu numărul sub care primesc foaia, scris gata pe margine, așa că trimițetorul nu are decât să-și scrie numele seu și cifrele la locurile cuvenite și să pună banii, dimpreună cu mandatul, la postă.

Abonenții noi sînt rugați a-și scrie numele lor și al comunei foarte curat și cetet, însemnând posta din urmă.

Administrațiunea

„Foi Poporului“.

CRONICĂ.

Rugăm pe iubii cetitori și spriginitori ai „Foii Poporului“ să se grăbească a trimite în curând prețul abonamentului, ca să știm câte exemplare se tipărim.

Mai departe rugăm pe toți, cari în la foaia noastră, să îndemne pe prietenii și cunoscuții lor a se abona la foaie.

Credem, că aceste rugări vor fi ascultate, de oare-ce noi ne dăm toată silința să dăm cetitorilor o foaie bună și folositoare, care totodată e și cea mai ieftină, astfel, că cu acest preț numai așa se poate susține, dacă are abonați cât mai mulți. Redacția.

† Ana Dr. Dăianu. Subscrișii au nemărginită durere a anunța tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților încetarea din viață a prea iubitei și prea scumpei lor Ana Dr. Dăianu născ. Totoianu, care după îndelungate suferințe de mamă, provăzută cu sfintele taine și-a dat blândul suflet în mâinile Creatorului său, ieri, la orele 6 seara, în anul al 28-lea al vieții și al 4-lea al fericitei sale căsătorii. În mormântarea scumpei defuncte se va face din casele părintești dela Chișfalău (l. Alba-Iulia) mâne, Joi, 19 Iulie n. 1900, la orele 3 d. a. Fie-ți somnul lin iubit și pomenirea ta în veci! — Sibiu-Chișfalău, 18 Iulie n. 1900. Dr. Elie Dăianu ca soț, cu fiii sei: Ioachim Leo și Lucia Monica. Văd. Ana Totoianu n. Dăianu, ca mamă, cu fiii sei: Lucreția m. Boieriu cu soțul preotul Ioan Boieriu (Lechința-de-Murș) și fiii lor Aurelia, Laura, Elena și George. Preotul Ioachim Totoianu cu soția Ana n. Rus și fiul Ionel Virgil; Letiția, Cornelia și Ioan, frați și surori. Iosif Dav. Dăianu (Cut) și soția Ana născ. Munteanu ca socri, cu fiii lor: Vasilie, Ioana m. Simescu, Susana m. Muntean, Ioan și Ana m. Brate, cumnați și cumnate. Rosa Henzel n. Dăianu cu soțul Sebastian Henzel (Sibiu) și cu fiii lor: Basil, Valeriu, Aurelia, Sabin și Nicolae. Maria Vlad născ. Dăianu, cu soțul Nic. Vlad (Orăștie) și fiii: Virgil, Veturia m. Demeter și Victor. Ana Moldovan n. Totoianu cu soțul, preotul Ioan Moldovan (Ciunga) și fiii: Matilda, Mariți, Basil, Ioan și Aurel, mătuși unchi, veri și verișoare.

† Nicolae Brinzeiu. Subscrișii cu inima sfâșiată de durere anunța rudeniilor, cunoscuților și amicilor încetarea din viață a neuitatului lor soț, tată, moș și socru Nicolae Brinzeiu paroh gr.-or. român și membru al scaunului protopopesc, care după un serviciu de 45 ani în via Domnului și 47 ani ai fericitei sale căsătorii, după un morb greu și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului în etate de 65 ani, în 2 Iulie a. c. st. v. Rămășițele defunctului se vor depune luni, în 3 Iulie, în cimiterul gr.-or. din loc. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! Bozovicu, la 2 Iulie 1900 st. v. Petra Brinzeiu, ca soție; Ioan Brinzeiu, preot, ca fiu; Dimitrie Bogoieviciu, preot, ca ginere; Ioan Valeriu Brinzeiu, Livia Brinzeiu, Maria Bogoieviciu, Dimitrie Bogoieviciu, ca nepoți; Maria Brinzeiu născută Popovicu, ca noră.

† Eufrosina Salamon n. Avrișgean. Subscrișii au nemărginită durere a anunța tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților încetarea din viață a prea iubitei lor Eufrosina Salamon n. Avrișgean, care după scurte suferințe de mamă, provăzută cu sfintele taine, și-a dat blândul suflet în mâinile Creatorului

ieri la 6 ore seara, în anul al 23-lea al vieții și al 3-lea al fericitei sale căsătorii. În mormântarea scumpei defuncte se va face din casele (Strada Faurilor) mâne (25 Iulie) la orele 3 d. a. Fie-ți somnul lin, iubită, și pomenirea ta în veci! Sibiu, la 24 Iulie 1900. Iuliu Salamon, ca soț, cu fiul seu Iuliu.

Casuri de moarte. Subscrișii cu adâncă durere aduc la cunoștință, că preaiubitul meu frate Augustin Mărgineanu, după o boală îndelungată a răposat în boală de apă, în 20 Iulie. Rămășițele pământești s'au așezat spre vecinica odihnă în grădina părintească. Cergăul-mare, 22 Iulie 1900. Ioan Mărgineanu.

Căsătoria regelui Alexandru. Regele Sârbiei se'nsoară, aceasta e senzația zilei; ia nevastă pe văduva unui fost inginer. Doar' despre nici un candidat la însurătoare nu s'au lansat și dementat atâtea faime de căsătorie, ca despre regele Alexandru Obrenovici și astfel și această știre s'ar pără numai faimă, cu atât mai virtos, că acum nici nu mai e în combinație vr'o princesă, ci o simplă Sârboaică din țeara lui. Știrea însă e adevărată, o confirmă însăși proclamația regelui, prin care face cunoscut poporului, că în 21 Iulie s'a fidanțat cu Draga Masin, fosta damă de curte a Nataliei. A făcut cunoștință cu ea în Biariț la regina-mamă Natalia, care însăși a pus la cale această căsătorie, provocând prin ea mare nemulțumire în întreagă țeara. Guvern, popor, chiar și Milan e indignat grozav. După consiliul de miniștri regele a trimis la casa miresei o companie de gardă, să o păzească, fiindcă se lățise vestea că mireasa are să fie furată și ascunsă, ca să nu se poată face cununia. Miniștrii, dignitarii de curte, prietenii casei Obrenovici își dau toate silințele să împedecă căsătoria. Ministrul Nicolaevici când a contrasemnat proclamația în locul ministrului-president, a exclamat: »Majestate, această căsătorie înseamnă sfârșitul Obrenovicilor!« Secretarul, când a copiat proclamația a zis următoarele: »Acesta e ultimul act făcut de mine în serviciul regelui.« Milan, care petrece la Carlsbad, a trimis fiului seu telegrama următoare: »Ca tată regret pasul ce l'ai făcut, ca comandantul armatei active prin aceasta îmi dau dimisia.« Regele a primit abdicarea. Asemenea și cabinetul Georgevici a dimisionat.

În străinătate încă a făcut mare senzație căsătoria lui Șașa.

De altcum mireasa e de statură imponentă, raritate de frumusețe, e de 39 ani, descendentă din o veche familie boierească a Sârbiei, nepoată de tată a boierului Ljunevitz, care alături cu Miloș Obrenovici a lucrat la întemeierea Sârbiei moderne.

Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din archidiaconatul părților sătmărene aparținătoare diecesei orădane, își va ține adunarea generală anuală la 2 August st. n. a. c., la 9 ore din zi, în comuna Sănișlău (Szanişzló).

Membrii ordinari ai Reuniunii s'au notificat prezidiului scuzele pentru eventuala lor absentare; precum și doritorii de a diserta cu ocaziunea adunării, elaborează să le trimită la prezidiu cu opt zile înainte.

Competențele și restanțele sunt a se plăti până la 1 August st. n. a. c., la din contră numele restanțierilor se vor ceti în public prin cassarul Reuniunii și vor suporta spesele procesuale. Dr. Felician Bran, președinte, archidiacon. Augustin Krespai, notar.

De pe Câmpul-Pânii. În urma frumoaselor rapoarte apărute în ziarele române, referitor la nedeea țărănească de pe Câmpul-Pânii, aranjată de țărănimea din aceste părți, află de bine și țărănimea din jurul Câmpului-Pânii a-și esprima marea mulțumire față de mult stimații domni și doamne cari au venit în mijlocul nostru chiar și din locuri îndepărtate și au format cu țărănimea noastră o prea frumoasă cunună românească. În mijlocul acestei cununi, am văzut pe mult stimata și energica d-nă Elena Hossu, presid. reun. noastre, încunjurată de iubitul seu soț și de alte mândre și iubite sorioare, precum și de unii falnici stejari și eroi ai neamului nostru. Aceste odoare ale neamului nostru au venit la noi numai pentru a lega o bună și frumoasă prietenie cu țărănii de pe Câmpul-Pânii, și a le dovedi, că ei mai au și alți frați adevărați, cari la cas de nevoie le vor sări într'ajutor. Ne ținem deci cu toții de datorință a le aduce acestor bravi conducători tributul de mare mulțumire și recunoștință pentru acest fapt, asigurându-i, că și pentru viitor ne vom interesa tot mai mult de cauza națională și de sublimul scop ce-l urmăresc. În numele țărănilor și al țărănelor române din jurul Câmpului-Pânii, îi rugăm deci să primească din partea tuturor deosebitele stime ce li-se păstrează, în deosebi însă mult stimata doamnă presidente! Balomir, 20 Iulie 1900. Simeon Sécărea jun.; Maria Sécărea, preoteasă; Ioan Balomiri, învățător; Ludovica Balomiri.

Avis. Având subsemnatul mare lipsă de nrii 68, 69 și 70 din fostul ziar »Albina« din anul 1874, vin prin aceasta prea respectuos a ruga pe d-nii preoți, învățători, cărturari de ai poporului, precum și pe stimatele societăți de lectură — cari vor fi având sus amintiții numeri, sau toți, sau și singuratici, să aibă bunătate, prin o carte postală a mă încunoștința că sub ce condiții voește a-mi da numiții numeri? Promițând a rebonifica spesele ce le vor avè cu trimiterea și mulțumindu-le prea respectuos — pe lângă cordiala salutare, rămân: Ioane Popovicu, învățător în Opativca p. u. Delta.

Despăgubirea pagubelor cauzate la manevre. În înțelesul legii de încuartirare trupele militare sunt îndreptățite a face exerciții și pe proprietăți private, fără-ca proprietarul ori jitarul să fie în drept a protesta. Se rebonifică însă proprietarului paguba îndurată. Aceasta însă trebuie estimată imediat după exerciții și înștiințată comandantului de trupe prin jitar. Dacă suma estimăției e acceptată din ambe părțile, va fi solvită imediat proprietarului. Dacă nu se poate ajunge la înțelegere, atunci în înțelesul art. XXXIX. din 1895 are să se emită o comisiune de estimare, al cărei verdict e obligator pentru ambe părțile. Pentru pagubele cauzate de soldați afară de serviciu sunt răspunzători ei înșiși, și jitarul are să procedă contra lor întocmai ca față cu persoanele civile.

Ucis de tren. Marți după amiază trenul ce venia dela Oravița spre Timișoara în apropiere de Răcășdia a ucis un fecioraș de 14—15, ani care — afirmative — ar fi durmit între rali. Roatele trenului i-au frânt trupul în mai multe bucăți.

Cea mai cultă țeară. Zilele trecute a apărut raportul ministrului instrucțiunii publice din Danemarca despre starea învățământului. În acest raport ministrul spune că toți locuitorii știu ceti și scrie. Unde se mai află o — Danemarcă în lume?!

Archiducele Iosif în Sibiiu. Luni cu trenul de 8 ore seara, a sosit la Sibiiu Archiducele *Iosif*, fiind întâmpinat la gară de autoritățile civile și militare, și condus la cuartirul pregătit la „Împăratul Romanilor”. Publicul ce aștepta în mare număr, când a sosit la hotel l-a întâmpinat cu însuflețite aclamațiuni. Cu același tren sosind dela Petroșeni înaltpreasfinția Sa Metropolitul, în gară Archiducele s-a întreținut mult cu înaltpreasfinția Sa. Azi Archiducele a dat un prânz de gală, la care a fost invitat înaltpreasfinția Sa Metropolitul, oficerii superiori și reprezentanții autorităților civile. De aici Archiducele pleacă mâine la Brașov pentru a inspecta regimentul de honvezi nr. 24. Probabil, că dela Brașov va merge la Sinaia să reîntoarcă părechei regale visita ce o primise la Fiume, când părechea regală română petrecea la Abbazia.

† **George Vernescu.** Luni, săptămâna trecută a răposat în București *George Vernescu*, unul din marii bărbați ai României. El a fost în vîrstă de 71 ani și a luptat mult alături de alți mari bărbați, la întemeierea statului român. A fost de mai multe ori ministru și era bun vorbitor. Vernescu a fost mare proprietar, avînd avere de mai multe milioane de lei. M. S. Regele Carol și-a exprimat vîduvei prin telegramă părerea de rău asupra morții neuitatului soț.

† **George Imbîruș,** fiul expedito- rului ziarelor noastre *Ioan Imbîruș*, a răposat Duminecă în 22 Iulie n. seara, în frageda etate de 9 luni.

Întrebări. Nu de mult a cinstit sîrmana văduvă *Maria I. Dorca* din Satulung (c. Brașovului) 75 florini (150 coroane) pe seama bisericii greco-orientale din *Agârbiciu* (com. Tîrnava-mare) cu scopul, ca să se cumpere niște lucruri, de care are biserica lipsă în tot momentul.

A trecut mai un an, de când *Ioan Mihaiu* a primit acea sumă, dar pînă acum nu știm ce s'a făcut cu banii?

O altă ispravă a lui *Mihaiu*: în Dumineca trecută a chemat pe mai mulți măiestri, să vîruiască biserica pe din afară.

S'a frînt cum s'a frînt și s'au tocmnit cu un Ungur din Călvășer. După aceea s'au adunat la președintele *Dumitru Rotariu*, unde cărau din gros la vinars. Nu le-au fost destul, ei s'au dus la o cărcimă, și anume *Ioan Mihaiu* și *Dumitru Boar* și cu zidarul acela de Ungur, unde cântau și chefuliau.

Așa a zis dl *Ioan Mihaiu* către zidarul acela de Ungur: „Cîntăm aceea a mîndrii, că gîndesc că mă sui în cer. Întrebăm ce pîrtări sînt aceste? *Agârbiciu*, la 17 Iulie 1900. *Un ascultător.*”

Din Filca de sus ni-s'au trimis în mai multe rînduri știri de tot slabe despre preotul de acolo *Cavrilă German*. Între altele se spune anume, că preotul împrumutînd bani bisericii, deși mai tîrziu i-s'au plătit, preotul totuși a acuzat pe cassarul bisericii pentru un rest de 50 fl. La judecătoria însă s'a adevărit pe deplin, că preotul și-a reprimut toți banii împrumutați bisericii.

La alt loc ni-se spune apoi, că preotul *German* s'a încurcat cu mai mulți preoți români în un proces urît, al cărui substrat e deodată cu o străsnică chefulă a preotului *German*. De parochie și parochieni nici grije n'are. Lipsă ar fi, că mai marii lui bisericești să-l iee la dare de seamă.

Svabii contra limbii maghiare.

În comuna *Rizke* din comitatul *Strigoniului* cantorul încercase să cînte ungurește litanii în nou zidita biserică. Svabii însă l-au huiduit și l-au constrins să cînte nemfește.

Recolta în Sîrbia. Grînele de iarnă și de vară s'au ameliorat. Secerișul orzului și chiar al secărei este foarte satisfăcător afară de districtele *Negotin*, *Podgorița*, *Crușevatz*. Porumbul merge bine, cel sîmănat mai tîrziu este mai mediocru. Sfecla pentru zăhar, prășită și săpată, merge bine. Fructele deosebite bune. Cînepa destul de bună cu toată răceala. Viile, în unele localități a apărut peronospora, care le-a cam stricat. Fînațele bune. (*Rom. Jună.*)

✓ **Petrecere în Toplița.** Tinerimea studioasă din *Toplița-română* invită la petrecerea de vară ce o va aranja *Duminecă* (29 Iulie n.) în sala hotelului „La soare”. Venitul e destinat pentru ridicarea unui altar dela noua biserică gr.-or. din *Toplița*. Începutul la 7 ore seara. Intrarea: de per soană 2 coroane de familie 4 coroane.

✓ **Preoți noi.** În cursul săptămîinii au fost hirotoniți preoți clericii *Petru Bot*, *Dumitru Anca* și *George Puscaș*, cest din urmă a fost hirotonit în *Petroșeni* în cursul liturgiei de ieri.

Măria Sa nemeșul! Într'o gazetă ungurească cetim următorul anunț: „Un tîner inteligent din familie nobilă, ia în căsătorie pe ori-care femeie sub etate de 30 ani, care îi va cîștiga existență sigură. Samsarii vor fi remunerați... Adecă nemeș teremtette, care ia și pe dracul de nevastă, numai să-i asigure Măriei Sale traiu boieresc fără griji și fără muncă.”

✓ **Petrecere în Mediaș.** Tinerimea studioasă din *Mediaș* și jur invită la petrecerea cu dans ce se va aranja în ziua de Sf. Ilie (2 August st. n.) în *Mediaș*, în pavilionul dela hotelul „Schützen”. Începutul la 7 ore seara. Venitul e destinat spre scopuri de binefacere. Prețul de intrare: de persoană 50 cr., de familie pînă la 3 membri 1 fl. 20 cr., peste 3 membri 1 fl. 50 cr.

✓ **Concert și petrecere populară în Zagra.** Reuniunea de cetire și cîntări din *Zagra*, urmînd bunul obicei de pînă acum a aranjat și în anul acesta un concert și o petrecere populară, în 13 Iulie c. Programul concertului a fost: 1. „Cîntec de primăvară” de *Vorobchievici*, cor bărbătesc. 2. „Sentinela română” de *Alexandri*, declamată de *Ioan Turșan*. 3. „Cucule cu peană sură” de *Dima*, cor de fete. 4. „Plînge vaca”, anecdotă de *Speranță*, declamată de *Ioan Drăgan*; „Nunta Zamfirei” de *Coșbuc*, declamată de *Ioan Năseudeanu*. 5. „Hai leliță sus la via” de *D. Cupșa*, cor bărbătesc. 6. „Mocanul la biserică” de *Speranță*, declamată de *Alexandru Popcena*. 7. „Cît e țeara românească” și „Sîrba popilor”, coruri bărbătești. Toate au reușit bine, ceea ce le face cîinste *plugarilor din Zagra*, căci toți coriștii și declamatorii sînt plugari. Laudă i-se cuvîne și lui *Nicolae Drăgan*, student gimnasial, pentru instruirea coriștilor.

După concert a urmat o adevărată petrecere populară de toată frumseța, care a durat pînă-n zori.

Cu vre-o câteva zile mai înainte fiind pe aici dl *Dr. Tripou* și asistînd la probele pentru concert, a rămas îndestulit și încîntat de progresele Reuniunii noastre și a dăruit pentru scopurile ei 2 fl., pentru ce îi aducem și pe această cale mulțumită.

Urmările beției. Un Săcuiu vînzînd săptămîna trecută șindile în *Uioara*, și-a făcut zi bună cu holercă din birtul lui *Glück*. Cu ceilalți bani la chimir și cu alcoolul în cap Săcuiu a plecat apoi acasă. La *Ciuciu* avînd să treacă *Murășul* pe pod, i-a venit pofta să măsore afunzimea apei și plecîndu-se la marginea podului a căzut în *Murăș* și s'a înecat.

✓ **Cursuri economice pentru învățători.** Ministrul de agricultură a dispus să se țină în August la școala agronomică din *Geoagiu* cursuri economice pe seama învățătorilor. Se va propune cultura hemeiului. Sînt înscriși la aceste cursuri numeroși învățători.

✓ **Pisică turbată.** În *Iaad* (comitatul *Bistrița-Năsăud*) o pisică turbată a mușcat doi porci, cîțiva copii și o biată muiere bătrîna. Turbata jîvinie își înfipsea ghiarele cu atîta putere în trupul femeii, încît pînă n'a fost ucisă și pînă nu i-s'au tăiat ghiarele cu cuțitul, nu a putut fi descleștată de pe trupul femeii.

✓ **Concert și petrecere în Sîncel.** Inteligența română din *Sîncel* (comit. *Tîrnavei-mici*) invită la producția musicală-declamatorică, ce o va aranja în *Sîncel*, cu concursul coriștilor plugari din loc, în 5 August st. n., cu ocazia adunării generale a despărțimentului XI. *Blaj* al „Asociațiunii”. Invitări speciale nu se fac. Prețul intrării: de persoană 1 coroană (pentru plugari 50 bani), de familie 3 coroane. Începutul la 6 ore după amiază. Venitul curat se destinează jumătate pentru fondul „Asociațiunii” și jumătate pentru fondul coriștilor plugari din *Sîncel*. După producție urmează dans. *Sîncel*, 24 Iulie 1900. *Vasile Smigelschi*, paroch.

✓ **Canicule ucigăse.** *Duminecă* (22 Iulie) vre-o 500 persoane din *Bistrița* au făcut cu trenul excursiune la fabrica de ferestreu în *Bistrița-Bărgăului* pe năduf care a cauzat moartea majorului pensionat *T. Stauber* și îmbolnăvirea unei așa mari mulțimi de dame, încît medicii din *Bistrița* nici mai rîsbesc să le cerceteze pe toate. Tot din cauza nădufului a murit spontan pe câmpul de exerciții un soldat din regimentul de infanterie 63, ear' alți cîțiva au leșinat, trebuînd a fi transportați în spital.

În *Timișoara* a murit de insolatie precupeața de poame *Floarea Pascu* din *Chișoda*, ear' calfa mîsar *Gottfried Wohlmann* a fost aflat mort în drumul *Cernei*; murise de insolatie.

✓ **Petrecere în Lipova.** Măiestrii jocari din *Lipova* invită la petrecerea de dans ce o vor aranja *Joi*, în ziua Sf. Ilie, în grădina berăriei (*Bann*). Venitul e destinat pentru procurarea unui prapor nou pe seama bisericii rom. gr.-or. din *Lipova*. Începutul la 8 ore seara. Intrarea: de persoană 1 coroană, de familie 2 coroane 40 bani.

✓ **Omor.** Ni-se scrie din comuna *Dognecea* (*Bănat*): Luni, în 23 l. c. n. pe la 9 ore seara, s'a certat *Alexă Bocean* cu vecină-sa *Elena Muntean*. În vremea când se certau a nimerit acolo *Petru Modoran*. Beut cum era, fără a mai zice ceva s'a dus la trăsura sa care sta în drum, a scos o leucă și s'a apropiat de *Alexă Bocean*, și l-a lovit cu atîta putere cu leuca în cap, încît acesta îndată a căzut la pămînt mort. *Elena Muntean* e nașă ucigașului, care s'a prezentat singur antistiei comunale. Ambii sînt oameni tineri, *Alexă Bocean* a fost de vre-o 30 ani, abia de un an căsătorit, ear' ucigașul de vre-o 28 ani și are 2 copii.

„Nu ne trebuie școli de stat!“
 »Tribunei« i-se scrie din comuna *Doboca*: Ungurii ne-au îndrăgit cu dinadinsul. Cu ori-ce preț voesc să ne ridice în sat școală de stat. Voinicosul protopretor al tractului de trei-ori a adunat reprezentanța comunală ca să voteze un arunc de 5%, pentru școala de stat ce ar fi să se înființeze. Tot de atâtea-ori însă brava reprezentanță în frunte cu vigurosul protopop *Sabin Coroian* au respins aruncul, dovedind că până-când este în comună bine rînduita școală confesională — nu avem lipsă și nu ne trebuie școli de stat. Brav popor!

Impușcat de ginere-seu. În comuna săsească *Beșineu* economistul *Martin Seidel* fiind beutor pătimaș și trăind în ceartă cu căsenii, a fost impușcat de ginerele seu și aruncat apoi într'un șanț la marginea drumului.

DIN LUME.

Din China.

Săptămâna aceasta lumea a fost surprinsă de știrea, că ambasadorii (trimișii) statelor europene nu au fost omiriți în Peking. Știrile acestea se trimit dela curtea din Peking, nu le trimit însă înșiși ambasadorii. Dacă aceasta va fi adevărat, atunci lucru e mai ușor și afacerea cu China se poate deslega mai cu înlesnire.

Între aceste statele europene trimit mereu oști în China.

Învingerea străinilor la Tien-Tin se confirmă. Chinezii au fost bătuti rău, așa că s'au depărtat cu mare grabă, fugind cu ei și viceregele.

E interesant schimbul de depeșe, ce s'a făcut la începutul acestei luni între împăratul Chinei și al Japoniei. Împăratul chinez, constatând, că Occidentul și Orientul stau față 'n față ca dușmani, cere spriginul Japoniei, al unei țări, care formează, ca și China, o parte a Asiei. Împăratul Japoniei în răspunsul seu accentuează, că în China s'a văditămat principiul dreptului internațional, care stabilește, că persoana rezidenților diplomatici e neatacabilă. Amintește apoi despre acțiunea militară a puterilor și cere sugrumarea răscoalei și eliberarea ambasadorilor. Numai dacă se vor împlini aceste condiții, va pute Japonia la ocaziune binevenită să-și ridice vocea binevoitoare în favorul Chinei. Răspunsul corect a fost primit favorabil în cercurile diplomatice.

Depeșele sunt următoarele:

Bruxella, 23 Iulie n.

Ministrul de externe al Belgiei, *Faverot*, a declarat ambasadorului chinez, că e lipsă necondiționată, ca ambasadorii din Peking să poată corespunda liber cu guvernele lor. Până nu se întâmplă aceasta, cabinetele europene primesc cu neîncredere știrile venite dela guvernul chinez. Ambasadorul a depeșat aceasta la Peking.

Berlin, 23 Iulie n.

Cercurile politice de aici se îndoesc în adevărul știrilor provenite din isvor chinez, cât timp ambasadorilor nu li-se dă voe a corespunda direct.

Köln, 23 Iulie n.

Cu privire la nisuița Chinei de a îndupleca vre-o putere europeană pentru rolul de mijlocitor, »*Köln. Ztg.*« scrie, că puterile cer mai înainte de toate eliberarea ambasadorilor și străinilor. Numai dacă se va împlini aceasta poate fi vorba de tratări și mijlocire. Din cauza aceasta puterile au primit cu satisfacție procederea *Franciei* și *Japoniei*.

St.-Petersburg, 23 Iulie n.

O telegramă a admiralului *Alxejev* din Ci-Fu, arată că orașul *Tien-Tin* a fost luat de aliați, după o rezistență înverșunată care a ținut două zile. Aliații au pus mâna pe 40 de tunuri și mult material de război. Un mare deposit de pulbere a fost distrus. Rușii au avut 200 de oameni uciși sau răniți. O altă telegramă spune că după izbânda aliaților de lângă *Tien-Tin*, Chinezii au părăsit portul *Impan* și au fugit înspre *Peking*. *Impan* a fost luat de Ruși, dar' n'a fost ocupat din pricina primejdiei de explozie. Orașul chinezesc este acum ocupat de aliați. Chinezii au făgăduit ascultare și supunere. Viceregele a fugit.

Londra, 23 Iulie n.

Din *S.-Petersburg* i-se anunță lui »*Times*«, că îndată-ce generalul *Linevici* va lua comanda trupelor rusești, se va începe înaintarea spre *Peking*.

St.-Petersburg, 23 Iulie n.

Noul comandant al flotei rusești din oceanul Pacific, *Skridlov* pleacă în 27 l. c. la China. Îndată-ce el va sosi acolo, se va începe războiul maritim. *Skridlov* a primit ordin, că la cas de trebuință să bombardeze toate orașele de pe malurile Chinei.

St.-Petersburg, 23 Iulie n.

Un ucaz imperial din 21 Iulie proclamă starea de război în districtele militare din *Siberia*, din *Turkestan* și *Simirieevsk*, ear' un alt ucaz convoacă sub arme rezervele acestor districte.

Londra, 23 Iulie n.

Agencia *Reuter* anunță din *Yokohama*: Guvernul din *Corea* continuă trimiterea trupelor la graniță, ca să împedecă trecerea Chinezilor peste hotar. Ciocniri s'au întâmplat deja. Presa japoneză, din incidentul corespondenței telegrafice între împărații Chinei și Japoniei, scrie articoli simpatici pentru împăratul Chinei, pe care-l compătimeste pentru starea nefericită în carea se află; dar' accentuează în unanimitate, că se înșeală dacă are speranța că între Japonia și China s'ar pute face alianță. De altcum presa japoneză dă sfat guvernului chinez să abzică de acest vis, și să înainteze mână în mână cu Japonia pe calea civilizațiunii. China cât de curând trebuie să iee măsuri severe pentru restabilirea ordinii. Numai astfel poate fi vorba despre serviciile prietenești ale Japoniei.

Londra, 23 Iulie n.

»*Times*« e avisat din *Shanghai*, că în urma depeșei împăratului japonez, la ordinul văduvei împărătese, viceregele *Lin-Kun-Ti* a inițiat pertractări cu mai multe puteri. Provinciile stau acum în legătură directă cu *Peking*-ul.

St.-Petersburg, 24 Iulie n.

O ciocnire a fost la *Vei-Hai-Vei* între Englezi și Chinezii. Acestia au fost respinși după o luptă înverșunată. Chinezii au încercat să facă o recunoaștere lângă *Tien-Tin*; au fost respinși de cazaci și de japonezi. Mulți Chinezii au fost prinși.

Din Africa de mează-zi.

Londra, 24 Iulie n.

Soția lui *Kruger*, împreună cu vre-o 600 de femei și copii au părăsit *Pretoria*. În cele din urmă trei zile a fost o luptă mare. Lângă *Derbepoort* Englezii au pierdut 400 de oameni. Lângă *Bethleem* asemenea a fost o luptă, care s'a sfârșit cu pierderea Englezilor.

R Î S.

Țiganul și melcul.

Aflaseră copiii Țiganului un melc, dar' neștiind ce e, ziseră:

— He! Mă! Am zice să fie bou, că e cu coarne, dar' bou nu are șeauă în spate.

— Am zice dar' să fie cal, că e cu șea, dar' calul nu are coarne.

— Haid' să chemăm pe dada, că va ști el ce e. — Venind Cula Țiganul le zise: Proștilor mei de puradăi.

Nu vedeți că-i oare-ce,

S'o suit pe nu știu ce,

Și se duce

Nu știu unde.

Com. de Ianș F. Cerega (Târnova).

POSTA REDACȚIUNII.

St. St. în Văsioaia. Ne pare rău, dar' gratuit nu putem da nici o foaie. Vă rugăm a trimite abonamentul și restanța, căci altcum se vor sista ambele.

I. P. în Com. Nu putem. Vezi răspunsul de mai sus.

St. V. în Bozovici. Regretăm, dar' la noi acum nu e loc vacant.

Bistriță. Poesiile se vor publica și alte doine etc. dacă vei binevoi a trimite. Vom publica și notița, dar' ar fi bine să vorbești cu *Todoran* din *Gherla*.

»*Nuntă*«... în *Sebeș*. Am publica-o, dar' nu știm cine scrie, căci nu te-ai iscălit; fii bun scrie-ne numele.

I. S. O. în M. E prea târziu; despre un examen din 22 Maiu ne scrii abia acum la 2 luni.

Abonentului nr. 4172. Trebuie să fie vre-o pricină la mijloc — altfel nu știm cum ar face primarul de capul lui. Dacă crezi că ai drept, acuză-l la protopretor. — Numai poesii adunate din popor publicăm.

Binevoitorul din Prilipeș. Dacă grele acuze ridici asupra învățătorului și notarului — aibi curajul și subscrie d-ta și încă vre-o zece frunți și atunci vom vedea.

G. M. în Vrani. Atât povestea cât și poesia au fost publicate în tipar și d-ta le-ai scris de acolo, ceea-ce nu e iertat.

Ch. R. abonent nr. 4745. Novela o capeti. la librăria *Krafft* în *Sibiu*; scrie acolo.

Pentru redacția și editura responsabil: *Andrieu Baltes*.
 Proprietar: Pentru »*Tipografia*«, societate pe acțiuni: *Iosif Marschall*.

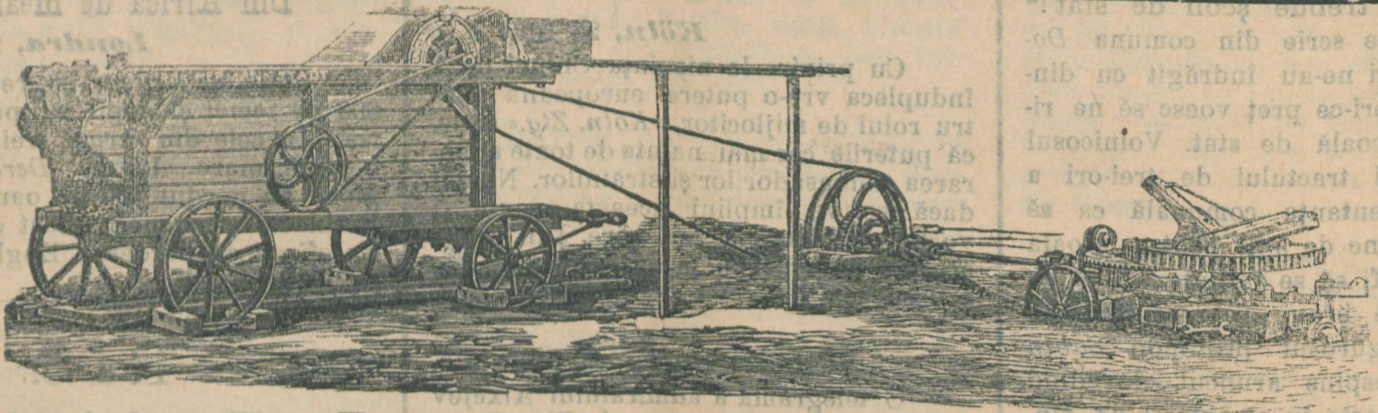
Doi băeți

de 14—16 ani se primesc la învățătură în franzelăria lui

Petru Moga,

[39] 1—2 Sibiu, str. Căminului, 44.

Firma există dela 1857.

Firma există dela 1857.

Fabrică de mașini agricole

Sibiu, Poarta Cisnădiei, Andreiu Török, Sibiu, Poarta Cisnădiei.

Mașini de îmlătit provăzute cu cele mai noue și mai practice îmbunătățiri, pentru minat cu mâna și pârghia, cu sau fără scară pentru paie, mișcătoare și stabile, cu sau fără sită de pleavă.

Aparate de îmlătit trifoiu practice, pentru mașini de îmlătit de tot felul de sisteme.

Vânturătoare „Bader“ în 3 mărimi, cu 11 site. Morişte de treerat (ciur) „Patent“ propriu, cari se disting prin mers deosebit de ușor și fără șgomot și au fost de mai multe ori premiate.

Scripteț (pârghie) de cea mai bună construcție, mobil și stabil, pentru 1—4 cai. Trier (ciur de vânturat) de diferite sisteme. Mori de păsat și de faină.

Teasuri de poame și ulei și părți constitutive la acestea. Pluguri de diferite soiuri, Mașini de sfirmat cucuruz, grape, mașini de sământat, pompe ect. etc.

[35] 3—

Representanța generală pentru Transilvania a universal renumitelor
motori de benzin și locomobile „Otto“ ale firmei „Langen și Wolf“ în Viena.

Cel mai ieftin, mai ușor și mai fără pericol trafic pentru economie.

Serviciu solid și prompt, prețuri ieftine, favorabile condițiuni de plătire.

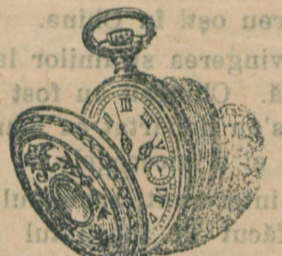
Cataloge ilustrate franco și gratis.

Reparaturi se efectuează bine, ieftin și prompt.

JULIUS ERÖS

firmă înprotocolată la tribunalul comercial r. u.

MAGAZIN

de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint.

Oroloj de buzunar remontoir-nichel	5.— până 12 C.	Lanțuri de oroloaje pentru d-ni, de aur	40.— până 140 C.
Oroloj de buzunar remontoir-argint	9.— 20	Inele de aur de tot felul	4.— 48
Oroloj de buzunar remontoir veritabil argint-tula, cu părți de aur	18.— 30	Inele de aur cu diamant veritabil	12.— 52
Oroloaj pentru dame din aur, veritabil de Genf	24.— 70	Inele de aur cu briliant veritabil	24.— 300
Oroloaje pentru domni din aur, veritabil de Genf	40 — 160	Inele de aur cu briliant imitat	7.— 12
Deșteptător de nichel, marcă fină	4.— 6	Cercei de aur de tot felul	4.— 12
Oroloaje cu pendul franc., cu resare, în cutii frumoase	10.— 30	Cercei de aur cu diamant veritabil	13.— 80
Oroloaje cu pendul vieneze cu ponduri	28.— 70	Cercei de aur cu briliant veritabil	46.— 500
Oroloaje de părete, diferite modele	4.— 30	Cercei de aur cu briliant imitat	7.— 12
Lanțuri de gât pentru dame, de aur	12.— 40	Brățare de aur de tot felul	20.— 40
Lanțuri de oroloaje pentru dame, de aur	18.— 60	Broșe de aur de tot felul	12.— 40
		Lanțuri de oroloj și de gât din argint	2.— 8
		Cercei și inele de argint	1.60 4
		Brățare și broșe de argint	1.60 10

Juvere de tot felul dela 15 cr. (preț de facon) până la 15 fl., precum și amulete, ju-ju-uri, lanțuri, brățare, medalii broșe, ace de cravată, tabachiere și țititoare de țigarete tacâmuri, ohibritelnițe, sugarete, nasturi de manșete etc.

Fiecare obiect de aur sau de argint e examinat și probat din ofiolu și pe fiecare bucată se poate vedea exact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al oroloajelor mele. Toate comanda le efectueșo imediat, pe lângă rambursă sau trimitere anticipativă a prețului, cu îngrijire.

Reparaturi de tot soiul se eșecută bine și conștientios.

Rugându-mă pentru număroase binevoitoare comande, șemnez cu deosebită știmă

JULIUS ERÖS,

Strada Cisnădiei 3. Sibiu. Strada Cisnădiei 3.

(Edificiul „Transilvania“).

[44] 85 52